

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
ELÄKESÄÄTIÖN NIMI JA KOTIPAIKKA	1
ELÄKESÄÄTIÖTYYPPI	1
ELÄKESÄÄTIÖN TARKOITUS	1
ELÄKESÄÄTIÖN TOIMINTAPIIRI	1
ELÄKESÄÄTIÖSSÄ VAKUUTETUT HENKILÖT	2
ELÄKKEESEEN OIKEUTTAVA PALVELUSAIKA	4
ELÄKKEEN PERUSTEENA OLEVA PALKKA	5
VANHUUSELÄKE	6
TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKE	9
VANHUUS- JA TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEEN RAJOITTAMINEN	11
RINNAKKAISIA TYÖSUHTEITA KOSKEVIA MÄÄRÄYKSIÄ	15
VAPAAKIRJAOIKEUS	15
LIIKKEEN LUOVUTUS	18
INDEKSISIDONNAISUUS	18
LIIKENNELENTÄJIÄ TAI LIIKENNELENTÄJÄN TEHTÄVÄSSÄ TOIMINEITA KOSKEVAT ERITYISMÄÄRÄYKSET	19
PERHE-ELÄKE	30
PERHE-ELÄKKEEN RAJOITTAMINEN	32
ELÄKKEEN HAKEMINEN	35
ELÄKKEEN MAKSAMINEN	35
ELÄKKEENHAKIJALTA TAI -SAAJALTA VAADITTAVAT SELVITYKSET	37
ELÄKKEEN EPÄÄMINEN TAI VÄHENTÄMINEN	37
YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ	37
ELÄKESÄÄTIÖN VARAT	37
ELÄKESÄÄTIÖN HALLITUS	38
TOIMITUSJOHTAJA	39
ELÄKESÄÄTIÖN NIMEN KIRJOITTAMINEN	39
ELÄKESÄÄTIÖN TILIKAUSI, KIRJANPITO JA VAKUUTUSMAKSUT	40
TILINTARKASTUS	41
ELÄKESÄÄTIÖN TIEDONANTOMÄÄRÄYKSET	41
ERINÄISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ	42
SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET SEKÄ VOIMASSAOLOON LIITTYVÄT MÄÄRÄYKSET	42

FINNAIRIN ELÄKESÄÄTIÖN SÄÄNNÖT

ELÄKESÄÄTIÖN NIMI JA KOTIPAIKKA

- 1 §   1   Eläkesäätiön nimi on Finnairin Eläkesäätiö.
- 2   Eläkesäätiön kotipaikka on Helsingin kaupunki.

ELÄKESÄÄTIÖTYYPPI

- 2 §   1   Eläkesäätiö harjoittaa lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain (947/2021) mukaista toimintaa.

ELÄKESÄÄTIÖN TARKOITUS

- 3 §   1   Eläkesäätiön tarkoituksena on suorittaa Suomessa eläkesäätiössävakuutetuille vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkettä sekä heidän edunsaajilleen perhe-eläkettä. Eläkesäätiön tarkoituksena on lisäksi jatkaa 12.8.1996 päivättyllä vakuutustoiminnan luovuttamista koskevalla sopimuksella Karair oy:n eläkesäätiö s.r.:stä tähän eläkesäätiöön 2.9.1996 siirrettyjen Karair oy:n eläkesäätiö s.r.:n vakuutustoiminnan luovuttamishetkellä maksamien eläkkeiden suorittamisesta sekä vastata näihin eläkkeisiin liittyvien vastaisten etuuksien suorittamisesta. Lisäksi eläkesäätiön tarkoituksena on jatkaa Finnair Oyj:n myöntämien, 31.12.2015 maksussa olevien vanhuuseläkkeiden suorittamisesta sekä vastata näihin eläkkeisiin liittyvien vastaisten etuuksien suorittamisesta.

ELÄKESÄÄTIÖN TOIMINTAPIIRI

- 4 §   1   Eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvat Finnair Oyj:n konserniin kuuluvat työnantajat. Sääntöjen osakasluettelossa on lueteltu työnantajat, jotka ovat säätiössä osakkaina ja joista käytetään jäljempänä nimitystä osakkaat.
- 2   Emoyhtiöllä ja tytäryhtiöllä tarkoitetaan näissä säännöissä osakeyhtiölain(624/2006) 8 luvun 12 §:ssä tarkoitettua emoyhtiötä ja tytäryhtiötä.
- 3   Eläkesäätiöön voi myöhemmin liittyä edellä 1

momentissa mainitun Finnair Oyj:n tytäryhtiö.

4 Jos edellä 1 momentissa mainittu Finnair Oyj:n tytäryhtiö ei enää täytä tytäryhtiöltä vaadittavia edellytyksiä, sen on erottava eläkesäätiöstä.

5 Osakkaan eläkesäätiöstä erottamisesta on säädetty näiden sääntöjen 35 §:ssä.

ELÄKESÄÄTIÖSSÄ VAKUUTETUT HENKILÖT

5 § 1 Eläkesäätiössä vakuutetut henkilöt määräytyvät 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen perusteella. Vakuutettuina ovat näiden sääntöjen 4 §:n 1 momentissa mainittuihin osakkaisiin vakinaisessa työntekijän eläkelain (395/2006) (jäljempänä TyEL) tai työntekijän eläkelain voimaanpanolain (jäljempänä TyELVPL) (396/2006) alaisessa työsuhteessa olevat henkilöt, joiden työsuhde mainittuihin osakkaisiin on yhdessä tai useammassa erässä yhtäjaksoisesti jatkunut vähintään vuoden ajan. Eläkesäätiössä vakuutettuja ovat myös ne henkilöt, jotka 2.9.1996 siirtyivät Karair oy:stä 4 §:n 1 momentissa mainitun osakkaan palvelukseen edellyttäen, että henkilöt ovat olleet vakuutettuina Karair oy:n eläkesäätiössä s.r.:n välittömästi ennen siirtymistään 4 §:n 1 momentissa mainitun osakkaan palvelukseen. Eläkesäätiössä vakuutettuina ovat ne aiemmin Finnair Travel Retail Oy:n ja aiemmin Finnair Facilities Management Oy:n palveluksessa olevat henkilöt, jotka 1.1.2001 siirtyivät Finnair Oyj:stä mainittujen työnantajien palvelukseen, ja ne Finnair Cargo Oy:n palveluksessa olevat henkilöt, jotka 1.4.2001 siirtyivät Finnair Oyj:stä mainitun osakkaan palvelukseen, ja ne aiemmin Finnair Cargo Terminal Operations Oy:n palveluksessa olevat henkilöt, jotka 1.11.2007 siirtyivät Finnair Cargo Oy:stä mainitun työnantajan palvelukseen sekä ne Northport Oy:n palveluksessa olevat henkilöt, jotka 1.5.2004 siirtyivät Finnair Oyj:stä mainitun osakkaan palvelukseen tai myöhemmin siirtyvät muun eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan palveluksesta mainitun osakkaan palvelukseen edellyttäen, että henkilöt olivat eläkesäätiössä vakuutettuina välittömästi ennen siirtymistään. Lisäksi eläkesäätiössä vakuutettuina ovat ne Finnair Technical Services Oy:n, Finnair Flight Academy Oy:n ja Finnair Engine Services Oy:n palveluksessa olevat henkilöt, jotka 1.1.2010 siirtyivät Finnair Oyj:stä mainitun osakkaan palvelukseen.

2 Eläkesäätiössä vakuutettuina eivät ole ne Finnair Oyj:n, Finnair Travel Retail Oy:n, Finnair Cargo Oy:n, Northport Oy:n, FTS Financial Services Oy:n, Finnair Technical Services Oy:n, Finnair Flight Academy Oy:n ja Finnair Engine Services Oy:n eivätkä aiemmin Finnair Cargo Terminal Operations Oy:n tai Finnair Facilities Management Oy:n palveluksessa olevat henkilöt, joiden

työsuhde Finnair Oyj:hin on alkanut 31.1.1992 jälkeen. Mikäli kuitenkin eläkesäätiössä vakuutetun henkilön työsuhde Matkatoimisto Oy Areaan tai Suomen Matkatoimisto Oy:hyn on alkanut ennen 1.4.1988 tai Finnair Oyj:hin ennen 1.2.1992 ja hän sanotun työsuhteen päättymisen jälkeen välittömästi siirtyy jonkin toisen eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan palvelukseen, on hän edellä mainitun rajoituksen estämättä edelleen eläkesäätiössä vakuutettuna.

3 Poiketen siitä, mitä edellä 1 momentissa on määrätty, eläkesäätiössä vakuutettuja eivät kuitenkaan ole ne 4 §:n 1 momentissa mainitun osakkaan palveluksessa olevat henkilöt, jotka eivät ole Suomen kansalaisia ja joilla ei ole pysyvää kotipaikkaa Suomessa. Huolimatta siitä, mitä edellä on sanottu, eläkesäätiössä vakuutettuja ovat kuitenkin edelleen ne 4 §:n 1 momentissa mainitun osakkaan palveluksessa olevat Norjassa tai Tanskassa työskentelevät Suomen kansalaiset, jotka olivat eläkesäätiön silloisessa A-osastossa vakuutettuina 30.4.1995 ja joiden työsuhde jatkuu yhtäjaksoisesti mainituissa maissa. Huolimatta siitä, mitä edellä tässä momentissa on sanottu, vakuutettuina ovat myös 4 §:n 1 momentissa mainitun osakkaan palvelukseen siirtyneet entisen C-osaston piiriin kuuluneet työntekijät.

4 Sen estämättä, mitä 1 ja 2 momentissa on määrätty, eläkesäätiössä vakuutettu on edelleen myös sellainen mainituissa momentissa tarkoitettu henkilö, jonka työsuhde on lakannut kuulumasta TyEL:n tai TyELVPL:n (396/2006) piiriin

- palkattoman erityisäitiys-, äitiys-, isyys- ja vanhempainloman, hoitovapaan, opintovapaan taikka muun vastaavan lain salliman poissaolon vuoksi,
- työkyvyttömyyseläkkeen vuoksi,
- osakkaan kanssa sovitun muun määräaikaisen palkattoman loman vuoksi,
- jos henkilö ja osakas ovat sopineet henkilön palaavan osakkaan vakinaiseen palvelukseen ja jos henkilön varsinainen työsuhde jatkuu välittömästi edellä mainitun syyn päättymisen jälkeen.

5 Sen estämättä, mitä 2 momentissa on määrätty, ovat eläkesäätiössä vakuutettuina 31.1.1992 jälkeen Finnair Oyj:n palvelukseen tulleet liikennelentäjät sekä ne lentoemännät ja stuertit, jotka osakas irtisanoi 30.9.1993 ja jotka silloin olivat eläkesäätiön silloisessa A-osastossa vakuutettuina ja joiden työsuhde jatkui uudelleen 1.5.1994 alkaen. Niillä liikennelentäjillä, jotka ovat tulleet Finnair Oyj:n palvelukseen ajalla 1.1.2010 - 31.5.2021, on oikeus tämän säätiön eläke-eduista vain 15 a §:n 2 momentissa tarkoitettuun

työkyvyttömyyseläkkeeseen.

6 Sen estämättä, mitä edellä 1 ja 2 momentissa on määrätty, ovat eläkesäätiössä vakuutettuina myös ne Finnair Kitchen Oy:n työntekijät, jotka ennen siirtymistään Finnair Catering Oy:n palveluksesta LSG Finland Oy:n palvelukseen 1.1.2012 alkaen olivat eläkesäätiössä vakuutettuina ja jotka 31.5.2021 kuuluivat OP Henkivakuutus Oy:n lisäeläkevakuutukseen 60-19922306. Nämä henkilöt ovat eläkesäätiössä vakuutettuina 1.6.2021 alkaen.

ELÄKKEESEEN OIKEUTTAVA PALVELUSAIKA

6 § 1 Eläkesäätiössä vakuutettuna olevan henkilön eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika luetaan alkavaksi siitä ajankohdasta, jona hän eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan työntekijäin eläkelain (jäljempänä TEL) tai TyEL:n alaisessa työsuhteessa ollessaan täytti 27 vuotta tai sanotun iän saavutettuaan tuli eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan TEL:n tai TyEL:n alaiseen työsuhteeseen. Näiden sääntöjen 4 §:n 1 momentissa mainitun osakkaan palvelukseen 2.9.1996 Karair oy:stä siirtyneiden henkilöiden palvelusaika alkaa kuitenkin sitä seuraavan kuukauden alusta, jona he Karair oy:n palveluksessa ollessaan olivat täyttäneet 27 vuotta tai sanotun iän täytettyään olivat tulleet sanotun osakkaan palvelukseen.

2 Palvelusajaksi katsotaan koko se aika, jonka eläkesäätiössä vakuutettuna oleva henkilö on 27 vuotta täytettyään ollut yhdessä tai useammassa erässä TEL:n, TyEL:n tai TyELVPL:n (396/2006) alaisessa työsuhteessa eläkesäätiöön kuuluvaan tai kuuluneeseen osakkaaseen, sekä se aika, jona hän on ollut oikeutettu näiden sääntöjen mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen. Palvelusajaksi luetaan myös se aika, jolta eläkesäätiössä vakuutettuna oleva on ollut oikeutettu sairausvakuutuslain mukaiseen päivä-, äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaan tai työeläkelakien mukaiseen kuntoutusrahaan. Palvelusajaksi ei kuitenkaan miltei osin lueta sitä aikaa, jonka henkilö eläkesäätiöön kuuluvan osakkaan työsuhteessa ollessaan on ollut 27 vuotta täytettyään yhteensä yli kuuden kuukauden ajan saman kalenterivuoden aikana palkattomalla lomalla tai reserviläisenä tai varareserviläisenä puolustusvoimien palveluksessa. Näiden sääntöjen 8 §:n 1, 2 ja 3 momentissa mainittujen eläkeikien täyttämisen jälkeen palveltua aikaa ei myöskään lueta eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi. Näiden sääntöjen 4 §:n 1 momentissa mainitun osakkaan palvelukseen 2.9.1996 Karair oy:stä siirtyneiden henkilöiden palvelusajaksi luetaan myös koko se aika, jonka he täytettyään 27 vuotta olivat Karair oy:n eläkesäätiössä s.r.:n vakuutettuina välittömästi ennen siirtymistään 4 §:n 1 momentissa mainitun osakkaan palvelukseen 2.9.1996. Jos työntekijä on oikeutettu näiden sääntöjen mukaiseen

eläkkeeseen, palvelusajaksi ei lueta aikaa, jona hän samanaikaisesti on työsuhteessa eläkesäätiöön kuuluvaan osakkaaseen.

3 Edellä tässä pykälässä mainittu 27 vuoden ikä on 21 vuotta niiden henkilöiden osalta, joille aikaisemmin voimassa olleiden Finnair Oy:n toimenhaltijain tai työntekijäin eläkesäännön sääntöjen tai Karair oy:n toimenhaltijain eläkesäännön mukaisesti on laskettu eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa 21 vuoden täyttämistä ja 23 vuotta niiden muiden henkilöiden osalta, jotka ovat tulleet eläkesäätiön silloisessa A-osastossa vakuutetuiksi ennen 1.10.1981 tai Karair oy:n eläkesäätiössä vakuutetuksi ennen 1.7.1982.

4 Sen estämättä, mitä edellä 1-3 momentissa on määrätty, luetaan 1.10.1981-31.12.1985 välisenä aikana eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan TEL:n alaiseen työsuhteeseen tulleen lentoemännän ja stuertin eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika alkavaksi siitä ajankohdasta, jona hän asianomaisen eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan TEL:n alaisessa työsuhteessa lentoemäntänä tai stuertina ollessaan täytti 25 vuotta tai sanotun iän saavuttuaan tuli lentoemännäksi tai stuertiksi eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan TEL:n alaiseen työsuhteeseen.

5 Näiden sääntöjen 8 §:n 2 momentin c kohdan mukaisen eläkeiän valinnan henkilön eläkettä laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon hänen palvelusaikaansa ennen 1.1.1994.

6 Vakuutetun henkilön työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa otetaan huomioon myös työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkeiän täyttämisen välinen aika siten kuin siitä 9 §:n 3 momentissa tarkemmin määrätään.

7 Eläkesäätiön hallituksella on oikeus 4 §:n 1 momentissa mainitun osakkaan esityksestä hyväksyä henkilölle hänen tullessaan eläkesäätiössä vakuutetuksi ylimääräistä eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa. Edellä tarkoitettujen eläkesäätiön hallituksen hyväksymisen on tapahduttava vuoden kuluessa asianomaisen henkilön työsuhteen alkamisesta.

8 Eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa laskettaessa rinnastetaan entinen Aero Airlines AS 4 §:n 1 momentissa tarkoitetuksi osakkaaksi.

ELÄKKEEN PERUSTEENA OLEVA PALKKA

7 § 1 Eläkkeen perusteena olevalla palkalla tarkoitetaan samaan työsuhteeseen perustuvaa TEL:n 31.12.2004 voimassa olleiden 7, 7 a, 7 c, ja 7 d §:n mukaisesti laskettua eläkepalkkaa. Jos henkilö on ollut useammassa kuin yhdessä työsuhteessa 4 §:n 1 momentissa mainittuun

osakkaaseen, käytetään eläkkeen perusteena olevana palkkana viimeisen työsuhteen edellä tarkoitettulla tavalla laskettua TEL:n mukaista eläkepalkkaa. Jos eläkesäätiössä vakuutetulla henkilöllä on ollut peräkkäisiä työsuhteita eläkesäätiöön kuuluviin osakkaisiin, määräytyy eläkkeen perusteena käytettävä palkka viimeisen työsuhteen perusteella.

2 Mikäli henkilön viimeisessä työsuhteessa on tapahtunut TEL:n 31.12.2004 voimassa olleessa 2 §:n 3 ja 4 momentissa (työsuhteen tekninen katkaisu) tarkoitettuja tai vastaavia työnantajan ja työntekijän sopimia muutoksia tai TyEL:n 150 §:n 2, 3 ja 5 momentissa (vapaaehtoinen vakuuttaminen) tarkoitettuja muutoksia tai jos henkilö on viimeisen työsuhteen aikana ollut TyEL:n 31.12.2016 saakka voimassa olleen 16 §:n mukaisella osa-aikaeläkkeellä, lasketaan 1 momentista poiketen eläkkeen perusteena oleva palkka kertomalla viimeisen työsuhteen kustakin työsuhdejaksosta laskettu ja näiden sääntöjen 14 tai 16 b §:n mukaisesti tarkistettu eläkkeen perusteena oleva palkka mainittuun jaksoon sisältyvien eläkkeeseen oikeuttavien kuukausien lukumäärällä. Näin saatujen palkkojen yhteismäärä jaetaan työsuhdejaksoihin sisältyvien eläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien yhteismäärällä. Viimeisessä työsuhdejaksossa otetaan huomioon työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa tuleva aika.

3 Mikäli tässä pykälässä tarkoitettussa viimeisessä työsuhteessa on tehty TEL:n 31.12.2004 voimassa olleen 2 §:n 5 momentin mukainen automaattinen katkaisu, työsuhteen katsotaan kuitenkin jatkuneen yhdenjaksoisena määritettäessä tämän pykälän tarkoittamaa eläkkeen perusteena olevaa palkkaa.

4 Sen estämättä, mitä tässä pykälässä on sanottu, eläkepalkkaa laskettaessa ei oteta huomioon niiden vuosien ansioita, joina eläkesäätiössä vakuutettuna oleva on ollut virkavapaalla ollessaan entisen Aero Airlines AS:n palveluksessa. Työsuhteen katsotaan kuitenkin tällöin jatkuneen yhdenjaksoisena.

VANHUUSELÄKE

8 § 1 Eläkeikä on 65 vuotta. Kuitenkin henkilön eläkeikä on 64 vuotta, jos hänellä on 31.3.1993 mennessä 6 §:n mukaista eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa vähintään 240 kuukautta.

2 Sen estämättä mitä 1 momentissa on määrätty, jos henkilö on syntynyt ennen 1.1.1940 tai jos hänellä on 31.3.1993 mennessä taikka jos Karair oy:n eläkesäätiö

s.r.:stä siirtyneellä on 31.3.1994 mennessä 6 §:n mukaista eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusaikaa 360 kuukautta, eläkeiät ovat seuraavat:

- a) Eläkeikä on 63 niillä henkilöillä, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 63 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain (1038/1997) 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 63.
- b) Eläkeikä on 63 niillä henkilöillä, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 60 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 63.
- c) Eläkeikä on 60 niillä henkilöillä, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 63 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 60.
- d) Eläkeikä on 60 niillä henkilöillä, joiden eläkeikä oli 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen mukaan 60 vuotta ja jotka vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistamisesta annetun lain 3 §:n ja 8 §:n 2 momentin perusteella ovat valinneet eläkeiäkseen 60.

3 Oikeus vanhuuseläkkeen saamiseen on jokaisella eläkesäätiössä vakuutetulla henkilöllä, jonka työsuhde on päättynyt hänen täytettyään eläkeiän, ja työkyvyttömyyseläkkeen saajalla hänen täytettyään eläkeiän. Lisäksi edellytetään, että henkilölle on myönnetty TyEL:n tai TyEL:n muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016) mukainen vanhuuseläke, jos henkilö on eläkkeen alkaessa täyttänyt 63 vuotta.

4 Vanhuuseläkkeen määrä muodostuu 5 momentin mukaisesti kahdesta osasta, joista toinen lasketaan palvelusajalta 31.12.2012 asti ja toinen palvelusajalta 1.1.2013 alkaen. Täyden vanhuuseläkkeen määrä on enintään 60 prosenttia 7 §:ssä tarkoitettusta työsuhteen päättymiskuukauden loppuun, kuitenkin enintään eläkeiän täyttämiskuukauden loppuun asti lasketusta palkasta.

5 Palvelusajalta 31.12.2012 asti vanhuuseläkettä karttuu 1/6 % jokaiselta täydeltä eläkkeeseen oikeuttavalta kuukaudelta (2 % vuodessa) 7 §:ssä tarkoitettusta, 31.12.2012 asti lasketusta palkasta. Palvelusajalta 1.1.2013 alkaen enintään eläkeiän täyttämiskuukauden loppuun asti karttuu vanhuuseläkettä 2 % vuodessa siitä osakkaan maksamasta TyEL:n 70 §:n mukaisesta ansiosta, josta on vähennetty TyEL:n 31.12.2016 asti voimassa olleen 73 §:n mukainen työntekijän työeläkevakuutusmaksua vastaava määrä.

6 Sen estämättä, mitä edellä 1 ja 2 momentissa on eläkeikästä määrätty, on lentoemännän ja stuertin eläkeikä 60 vuotta edellyttäen, että hänellä on vähintään 25

eläkkeeseen oikeuttavaa palvelusvuotta, joista vähintään 15 vuotta on palvelua lentoemännän tai stuertin tehtävissä. Kuitenkin edellä mainittuna eläkeikäenä pidetään 55 vuotta sellaisella lentoemännällä, joka on syntynyt ennen 1.1.1943, ja 31.12.1994 jälkeen sellaisella stuertilla, joka on syntynyt ennen 1.1.1943.

7 Lentoemännälle ja stuertille, jonka eläkeikä on 60 vuotta, voidaan myöntää vanhuuseläke 55 vuoden iässä, mikäli edellä mainitut palvelusaikaa koskevat edellytykset täyttyvät ja 4 §:n 1 momentissa mainittu osakas ja lentoemäntä tai stuertti ovat eläkeiästä osakkaan taloudellisen tai tuotannollisen syyn taikka töiden uudelleen järjestelyn tahi lentoemännän tai stuertin työkyvyn alentumisen vuoksi sopineet.

8 Edellä 6 momenttia sovellettaessa täysi vanhuuseläke on 4 momentista poiketen 54 prosenttia 7 §:ssä tarkoitusta työsuhteen päättymiskuukauden loppuun asti lasketusta palkasta ja eläkettä 11 §:n 2 momentin mukaisesti rajoitettaessa käytetään yhteensovitusrajana 54 prosenttia. Edellä 5 momentin toista virkettä sovellettaessa eläkettä karttuu työsuhteen päättymiskuukauden loppuun, kuitenkin enintään 8 §:n 1 momentin mukaisen eläkeiän täyttämiskuukauden loppuun asti. Ennen 1 momentissa mainittua eläkeikää vanhuuseläkkeelle siirtyneen lentoemännän ja stuertin eläke tarkistetaan sanotun momentin mukaisen eläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta sen suuruiseksi kuin edellä 4 ja 5 momentissa on määrätty ottamalla huomioon 11 §:n mukainen rajoittaminen, jolloin yhteensovitusrajana käytetään sanottua 11 §:n 2 momentissa mainittua 60 prosenttia, lukuun ottamatta niitä lentoemäntiä ja stuertteja, jotka ovat tulleet Finnair Oyj:n palvelukseen ennen 1.1.1968, joiden osalta yhteensovitusrajana käytetään 66 prosenttia. Eläkkeen perusteena oleva palkka tarkistetaan tällöin näiden sääntöjen 14 §:n mukaisesti.

9 Tämän pykälän 7 ja 10 momenttia sovellettaessa 4, 5 ja 8 momentin mukaisesti laskettua ja 11 §:n mukaisesti rajoitettua eläkettä muunnetaan siten, että muunnetun eläkkeen pääoma-arvo eläkkeen alkamisesta TyEL:n mukaiseen alimpaan eläkeikään asti laskettuna on sama kuin muuntamattoman eläkkeen pääoma-arvo eläkkeen alkamisesta 63 vuoden ikään asti laskettuna.

10 Sen estämättä, mitä edellä 1 ja 2 momentissa on määrätty, eläkesäätiön hallitus voi myöntää vanhuuseläkkeen sellaiselle 62 vuotta täyttäneelle eläkesäätiössä vakuutetulle henkilölle, jolla on vähintään 360 tai 300 eläkkeeseen oikeuttavaa palveluskuukautta ja jonka osakas irtisanoo tuotannollisten ja taloudellisten syiden tai töiden uudelleen järjestelyjen vuoksi.

11 Edellä 2 momentin b kohdan mukaisen eläkeiän valinnut henkilö saa kuitenkin vähintään sen suuruisen eläkkeen, joka hänelle oli karttunut 31.12.1993 mennessä alempaa eläkeikää koskevien määräysten mukaisesti ja

joka on rajoitettu näiden sääntöjen 11 §:n mukaisesti.

12 Eläkeikä on 63 vuotta niillä miehillä, joiden vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke on myönnetty 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen 8 §:n 1 momentin toisessa virkkeessä tarkoitetun eläkeiän ja ennen 1.12.1997 päättyneen työsuhteen perusteella tai jotka ovat saaneet eläkesäätiöstä ennen 1.12.1997 päättyneen työsuhteen perusteella vapaakirjan.

13 Eläkeikä on 60 vuotta niillä naisilla, joiden vanhuus- tai työkyvyttömyyseläke on myönnetty 30.11.1997 voimassa olleiden sääntöjen 8 §:n 1 momentin toisessa virkkeessä tarkoitetun eläkeiän ja ennen 1.12.1997 päättyneen työsuhteen perusteella tai jotka ovat saaneet eläkesäätiöstä ennen 1.12.1997 päättyneen työsuhteen perusteella vapaakirjan.

14 Täysi työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi ja osaeläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke täyttää työkyvyttömyyseläkettä vastaavaksi vanhuuseläkkeeksi sitä seuraavan kuukauden alusta, jonka aikana eläkkeensaaja täyttää näiden sääntöjen mukaisen eläkeiän, jollei 11 §:n mukaisesta rajoittamisesta muuta johdu.

15 Jos henkilöllä olisi eläkeiän täyttäessään ollut oikeus näiden sääntöjen mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen, mutta työkyvyttömyyseläkettä ei ollut myönnetty, vanhuuseläkkeen määrä lasketaan sen työkyvyttömyyseläkkeen perusteella, johon henkilöllä olisi ollut oikeus.

TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKE

9 § 1 Oikeus työkyvyttömyyseläkkeen saamiseen on eläkesäätiössä vakuutetulla henkilöllä, jolla on oikeus saada TyEL 35 §:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä tai TyEL 44 §:n perusteella kuntoutustukena myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä. Oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen on myös eläkesäätiössä vakuutetulla henkilöllä, joka on TyEL 35 §:n tai 44 §:n edellyttämällä tavalla työkyvytön, mutta jolle ikänsä puolesta myönnetään TyEL:n mukainen vanhuuseläke. Oikeus työkyvyttömyyseläkkeen saamiseen on niin ikään henkilöllä, jolle myönnetään työkyvyttömyyseläke sellaisen työkyvyttömyyden perusteella, joka on alkanut ennen kuin kuntoutusrahakauden päättymisestä on kulunut kaksi vuotta ja joka välittömästi ennen hänelle annetun kuntoutuksen alkamista on ollut eläkesäätiössä vakuutettuna. Oikeutta työkyvyttömyyseläkkeeseen ei kuitenkaan ole henkilöllä, joka on täyttänyt näiden sääntöjen 8 §:n 1 tai 2 momentissa mainitun eläkeiän.

2 Edellä 1 momentin kolmannessa virkkeessä tarkoitettua työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa tuleva aika otetaan

huomioon laskettuna työkyvyttömyyden alkamisesta eläkeiän täyttämiseen asti soveltuvin osin siten kuin tämän pykälän 3 momentissa tarkemmin määrätään.

3 Työkyvyttömyyseläkkeen määrä muodostuu kolmesta osasta, joista ensimmäinen lasketaan palvelusajalta 31.12.2012 asti, toinen osa palvelusajalta 1.1.2013 alkaen työkyvyttömyyden alkamista edeltävän kalenterivuoden loppuun saakka ja kolmas osa työkyvyttömyyden alkamisvuoden alusta 8 §:n 1 tai 2 momentin mukaisen eläkeiän täyttämiskuukauden loppuun asti. Ensimmäinen ja toinen osa lasketaan kuten vanhuuseläke 8 §:n 4 ja 5 momentin mukaan. Kolmas osa lasketaan työkyvyttömyyden alkamista edeltävän viiden täyden kalenterivuoden 14 tai 16 b §:n ja 15 §:n 4 momentin mukaan tarkistettujen työntäjän maksamien TyEL:n 70 §:n mukaisten keskiansioiden, joista on vähennetty TyEL:n 31.12.2016 asti voimassa olleen 73 §:n mukainen työntekijän työeläkevakuutusmaksua vastaava määrä, ja 2 prosentin vuotuisen karttumisprosentin perusteella.

4 Jos henkilöllä on oikeus saada osaeläkkeenä myönnettyä TyEL:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä, työkyvyttömyyseläkkeen määrä on puolet edellä 3 momentissa tarkoitettujen täyden työkyvyttömyyseläkkeen määrästä.

5 Sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä on määrätty, oikeutta työkyvyttömyyseläkkeeseen ei eläkesäätiössä vakuutetulla ole sellaisen sairauden vuoksi, joka on selvästi ilmennyt ennen työsuhteen alkamista tai sellaisen vian tai vamman vuoksi, joka on saatu ennen sannottua ajankohtaa. Tätä rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos työsuhde on yhdenjaksoisesti jatkunut vähintään kahden vuoden ajan. Tätä momenttia sovellettaessa katsotaan samaksi työsuhteeksi edellä 4 §:ssä mainittuihin työntajiin yhdenjaksoisesti jatkuneet työsuhteet.

10 § 1 Jos eläkesäätiössä vakuutettu henkilö toimesta saadun ruumiinvamman tai siitä aiheutuneen sairauden vuoksi on erotettu työntäjän palvelukseen kykenemättömänä, saa hän sen estämättä, mitä 9 §:ssä on määrätty työkyvyttömyyseläkkeen, jota laskettaessa otetaan huomioon myös aika työsuhteen päättymisestä eläkeiän täyttämiskuukauden loppuun asti, ellei näissä säännöissä toisin ole määrätty.

2 Mitä 1 momentissa on määrätty, olkoon noudatettavana myös, jos toimesta saatu ruumiinvamma tai sairaus ei tee henkilöä kokonaan kykenemättömäksi työntäjän palvelukseen, vaan ainoastaan toimensa hoitamiseen, eikä työntäjä voi sopivasti sijoittaa häntä toiseen työntäjän toimeen, josta saatu palkka on vähintään yhtä suuri kuin hänen eläkkeensä 1 momentin mukaan olisi. Jos henkilö sen jälkeen, kun hänet on todettu kykeneväksi hoitamaan toista työntäjän tointa,

kieltäytyy hänelle tarjottua tointa vastaanottamasta, hän menettää eläkkeensä siltä ajalta, mikä vielä puuttuu eläkeiän saavuttamisesta.

VANHUUS- JA TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEEN RAJOITTAMINEN

11 § 1 Näiden sääntöjen 8 §:n mukaisesta vanhuuseläkkeestä ja 9 §:n ja 10 §:n mukaisesta työkyvyttömyyseläkkeestä vähennetään edellä 6 §:n 2, 3, 6 ja 7 momentissa tarkoitettua palvelusaikaa vastaavaan työ- tai virkasuhteeseen perustuva ilman TyEL 92 ja 93 §:n mukaista vähentämistä, ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta ja ilman TyEL 82 §:n mukaista muuntamista laskettu TyEL:n, TyELVPL:n (396/2006) ja TyEL:n muuttamisesta annetun lain voimaantulon (71/2016) mukainen eläke. Mikäli edellisessä virkkeessä tarkoitettu vähennettävä eläke on määrätty TEL:n 31.12.2004 tai aikaisemmin voimassa olleiden sääntöjen mukaan, eläke vähennetään ilman TEL:n 8 §:n mukaista yhteensovittamista.

2 Edellä 1 momentin mukaisesti vähennetty vanhuus- ja työkyvyttömyyseläke sekä jäljempänä tässä momentissa mainitut muut eläkkeet ja korvaukset, joita eläkkeensaaja on oikeutettu saamaan, yhdistetään, ja jos niiden yhteismäärä on suurempi kuin 60 prosenttia työsuhteen päättymiskuukauden, kuitenkin enintään eläkeiän täyttämiskuukauden loppuun asti lasketusta, 7 §:n mukaisesta palkasta, ylimenevä osa vähennetään näiden sääntöjen mukaisesta eläkkeestä. Niiden henkilöiden osalta, jotka ovat tulleet Finnair Oyj:n palvelukseen ennen 1.1.1968, käytetään kuitenkin eläkkeitä ja korvauksia yhdistettäessä edellä mainitun prosenttiluvun 60 sijasta prosenttilukua 66. Edellä 9 §:n 4 momentissa tarkoitettua osaeläkkeenä myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä rajoitettaessa käytetään puolta edellä tarkoitettua prosenttiluvusta. Yhdistämistä toimitettaessa otetaan huomioon seuraavat eläkkeet ja korvaukset:

- ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta ja ilman TyEL 82 §:n mukaista muuntamista määräytyvä TyEL:n, TyELVPL:n (396/2006), TyEL:n muuttamisesta annetun lain voimaantulon (71/2016), maatalousyrittäjien eläkelain (jäljempänä MYEL) ja yrittäjien eläkelain (jäljempänä YEL), sekä merimieseläkelain (jäljempänä MEL) mukainen vanhuus-, osittainen varhennettu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työuraeläke, kuntoutusraha, kuntoutuskorotus ja kuntoutusavustus;
- laissa valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta (644/2003) tarkoitettuun eläketurvaan perustuva ilman TyEL 81 §:n mukaista kertakorotusta ja ilman TyEL 82 §:n mukaista muuntamista määräytyvä vanhuus-, osittainen varhennettu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työuraeläke, kuntoutusraha,

kuntoutuskorotus ja kuntoutusavustus;

- TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa sekä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuun eläketurvaan perustuva ilman TyEL 81 §:ä vastaavaa kertakorotusta ja ilman TyEL 82 §:ä vastaavaa muuntamista määräytyvä vanhuus-, osittainen varhennettu vanhuus- työkyvyttömyys- ja työraeläke, kuntoutusraha, kuntoutuskorotus ja kuntoutusavustus;
- ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettava eläke ja liikennevahingon tai tapaturman johdosta maksettava eläke tai korvaus sekä muut eläkesäätiöön kuuluvan tai kuuluneen työnantajan kustantamat kotimaiseen tai ulkomaiseen vakuutukseen perustuvat eläkkeet ja korvaukset;
- työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) mukainen päiväraha, tapaturmaeläke ja kuntoutusraha;
- korvauksen saajan vamman johdosta liikennevakuutuslain (460/2016) perusteella tuleva jatkuva korvaus;
- liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla myönnetty ansionmenetykskorvaus;
- potilasvakuutuslain (948/2019) perusteella myönnetty, omaan vammaan perustuva ansionmenetykskorvaus ja eläke;
- raideliikennevastuulain (113/1999) mukaan korvattavaan vahinkotapahtumaan perustuva korvaus siltä osin kuin korvaus maksetaan henkilölle itselleen tai hänen sijaansa tulleele taholle;
- sotilasvammalain (404/1948) nojalla myönnetty elinkorko silloin kun se perustuu muuhun kuin vuosien 1939 - 1945 sodissa saatuun vammaan sekä sotilastapaturmalain säännöksiin perustuva päiväraha ja tapaturmaeläke;
- aikuiskoulutusetuuksista annetun lain (1276/2000) mukainen aikuiskoulutustuki ja opintotukilain (65/1994) mukainen opintotuki;
- eläkesäätiöön kuuluvan tai kuuluneen työnantajan kustantaman ja työnantajan ilmoittaman vapaaehtoisen vakuutuksen perusteella maksettava korvaus tai eläke;
- henkilön tullessa eläkesäätiössä vakuutetuksi työnantajan huomioon otettavaksi ilmoittamat muut työ- tai virkasuhteeseen perustuvat vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeet.

3 Edellä 2 momentissa tarkoitettuna eläkkeenä ei oteta huomioon vähintään vuoden jatkuneeseen, eläkesäätiöön

kuuluvan osakkaan palvelukseen nähden rinnakkaiseen muuhun työ- ja virkasuhteeseen perustuvaa eläkettä. Jos rinnakkaisia työ- tai virkasuhteita on ollut vuoden 2004 jälkeen, henkilön on kuitenkin esitettävä riittävä selvitys siitä, että rinnakkaisuus on jatkunut vähintään vuoden ajan.

4 Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut työ- ja virkasuhteisiin perustuvat eläkkeet otetaan huomioon siten kuin ne olisivat karttuneet työntekijän työeläkevakuutusmaksulla vähennetyistä ansioista ennen 1.1.2017 voimassa olleiden työeläkelakien mukaan seuraavasti

- Eläke 53 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun otetaan huomioon 1,5 prosentin vuotuisen karttuman mukaisena
- Eläke 53 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta sen kuukauden loppuun, jona työntekijä täyttää 63 vuotta, otetaan huomioon 1,9 prosentin vuotuisen karttuman mukaan.
- 63 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta lukien karttunut eläke otetaan huomioon 1,5 prosentin vuotuisen karttuman mukaan.
- Työkyvyttömyyseläkkeen tulevan ajan osa otetaan huomioon 1,5 prosentin vuotuisen karttuman mukaan 65 vuoden ikään asti.

5 Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut eläkkeet otetaan huomioon ilman TyEL:n muuttamisesta annetun lain voimaantulain (71/2016) 8 §:n 4 momentin mukaista ja TyEL 16 §:n 2 momentin mukaista varhennusvähennystä. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja vähennyksiä tehtäessä ei oteta huomioon TyEL 12 §:n 2 momentin eikä TyEL 16 §:n 3 momentin mukaista lykkäyskorotusta.

6 Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu osatyökyvyttömyyseläke otetaan aina huomioon täyden eläkkeen suuruisena silloin, kun näiden sääntöjen mukainen osaeläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi 65 vuoden eläkeiässä.

7 Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut muut eläkkeet otetaan huomioon siitä ajankohdasta lähtien, kun henkilö saa tai hänelle syntyy oikeus mainittuun eläkkeeseen. Jos henkilö on siirtynyt vanhuuseläkkeelle 63 vuoden ikää alemman iän mukaisesti, 1 ja 2 momentissa mainitut eläkkeet otetaan huomioon viimeistään 63 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta lukien. Kuitenkin, jos vanhuuseläke on myönnetty 8 §:n 7 tai 10 momentin perusteella, 1 ja 2 momentissa mainitut eläkkeet otetaan huomioon viimeistään TyEL:n mukaisen alimman eläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta lukien. Edellä 1 ja 2 momentissa mainitut eläkkeet otetaan huomioon, vaikka eläkkeensaaja ei käyttäisi oikeuttaan lakisääteiseen eläkkeeseen. Jos eläkkeensaaja ei hae määrittäen lakisääteistä vanhuuseläkettä, se otetaan huomioon laskennallisena.

8 Edellä 1 ja 2 momentissa mainittuja eläkkeitä ja etuuksia ensimmäisen kerran vähennettäessä eläkkeet ja etuudet otetaan huomioon niiden vähentämishetken tasoisina. Eläkesäätiöstä myönnettävää eläkettä myöhemmin uudelleen tarkistettaessa 1 ja 2 momentissa mainitut eläkkeet ja etuudet otetaan kuitenkin huomioon sen tasoisena kuin ne on otettu huomioon eläkettä tai etuutta ensimmäisen kerran vähennettäessä, jos eläke tai etuus on vähennetty ensimmäisen kerran vuonna 2020 tai myöhemmin. Mikäli eläke tai etuus on otettu ensimmäisen kerran huomioon ennen vuotta 2020, se huomioidaan uudelleen tarkistettaessa vuoden 2020 indeksitasossa. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettun osatyökyvyttömyyseläkkeen jälkeinen täysi eläke otetaan kuitenkin aina huomioon sen tasoisena kuin osatyökyvyttömyyseläke on otettu huomioon eläkettä ensimmäisen kerran vähennettäessä, jos osatyökyvyttömyyseläke on otettu ensimmäisen kerran huomioon vuonna 2020 tai myöhemmin. Mikäli osatyökyvyttömyyseläke on otettu ensimmäisen kerran huomioon ennen vuotta 2020, osatyökyvyttömyyseläkkeen jälkeinen täysi eläke huomioidaan vuoden 2020 indeksitasossa.

9 Eläkesäätiöstä suoritettavan eläkkeen määrää ei vähennetä, kun jonkin edellä 2 momentissa mainitun edun määrää palkkatason muutosten tai siihen verrattavan muun syyn johdosta korotetaan.

10 Jos eläkkeen myöntämisen jälkeen eläkkeensaajalla alkaa oikeus edellä 2 momentissa mainitun eläkkeen tai korvauksen saamiseen tai mainittu etuus lakkaa taikka se muuttuu muusta kuin edellä 9 momentissa tarkoitettusta syystä, eläkesäätiöstä suoritettava eläke on tarkistettava. Eläkkeen perusteena oleva palkka tarkistetaan tällöin näiden sääntöjen 14 tai 16 b §:n mukaisesti. Lisäksi tarkistamisessa otetaan huomioon myös, mitä edellä 8 momentissa on todettu. Eläkettä ei kuitenkaan tarkisteta sen johdosta, että kansaneläkkeen pohjaosa lakkaa tai sen määrä muuttuu. Eläkettä ei myöskään tarkisteta silloin, kun 2 momentissa mainittua eläkettä 1.10.2003 korotetaan eräiden työeläkkeiden tarkistamisesta työeläkkeen ja kansaneläkkeen yhteensovittamisen johdosta annetun lain (635/2002) vuoksi. Eläkkeen määrää ei tarkisteta, kun lakisääteiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen tai kuntoutusetuuteen tehdään TyEL 81 §:n mukainen keräkorotus.

11 Edellä 2 momentissa tarkoitettuina eläkkeinä ei oteta huomioon niitä lakisääteisiä eläkkeitä, jotka henkilö on ansainnut vanhuuseläkkeelle siirtymisensä jälkeen, jos vanhuuseläke on alkanut 1.5.2005 tai sen jälkeen.

RINNAKKAISIA TYÖSUHTEITA KOSKEVIA MÄÄRÄYKSIÄ

- 12 § 1 Mikäli eläkesäätiössä vakuutettu henkilö on ollut rinnakkaisissa eläkesäätiön toimintapiiriin kuuluvissa työsuhteissa edellä 4 §:n 1 momentissa mainittuihin osakkaisiin, noudatetaan sen estämättä mitä muualla näissä säännöissä on määrätty tässä pykälässä olevia määräyksiä.
- 2 Jos eläkesäätiössä vakuutettu henkilö on ollut rinnakkaisissa työsuhteissa, lasketaan eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika 6 §:stä poiketen niin kuin hän olisi ollut samanaikaisesti vain yhden osakkaan palveluksessa.
- 3 Jos eläkesäätiössä vakuutettu henkilö on välittömästi ennen 31.12.2012 tai ennen työsuhteen päättymistä ollut rinnakkaisissa työsuhteissa, käytetään 8 §:n 5 momentissa ja 11 §:n 2 momentissa tarkoitettuna palkkana sitä palkkaa, joka saadaan kun kustakin työsuhteesta erikseen näiden sääntöjen 7 §:n mukaan määräytyvät palkat lasketaan yhteen. Jos näin saatu eläkkeen perusteena käytettävä palkka on olennaisesti korkeampi kuin se palkkataso, jota voidaan pitää henkilön vakiintuneena palkkatasona, voidaan eläkkeen perusteena käytettävää palkkaa alentaa vastaamaan vakiintunutta tasoa.
- 4 Rajoitettaessa eläkettä edellä 11 §:n 1 momentin mukaisesti vähennetään edellä 4 §:n 1 momentissa mainittujen työnantajien työsuhteisiin perustuvat TyEL:n ja TyELVPL:n (396/2006) mukaiset peruseläkkeet.

VAPAAKIRJAOIKEUS

- 13 § 1 Jos eläkesäätiössä vakuutetun henkilön työsuhde päättyy ennen näiden sääntöjen mukaiseen eläkkeeseen oikeuttavaa tapahtumaa, menettää hän oikeuden eläkkeeseen eikä hänellä muutoinkaan ole oikeutta säätiön varoihin paitsi lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain 11 ja 12 lukujen ja näiden sääntöjen 37 §:ssä mainituissa tapauksissa.
- 2 Poiketen siitä, mitä 1 momentissa on sanottu, säilyttää eläkesäätiössä vakuutettu henkilö, jolla on vähintään 180 eläkkeeseen oikeuttavaa palveluskuukautta ja jonka työsuhde ennen näiden sääntöjen mukaisen eläkeoikeuden alkamista päättyy työnantajan puolelta tapahtuneen irtisanomisen johdosta, eivätkä irtisanomisen aiheena ole sellaiset työntekijästä johtuvat syyt, jotka olisivat oikeuttaneet työnantajan työsopimuslain

(55/2001) 8. luvussa tarkoitettusta syystä purkamaan työsuhteen, oikeuden näiden sääntöjen mukaiseen vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeeseen saamalla vapaakirjan.

3 Oikeus vapaakirjan mukaiseen vanhuuseläkkeeseen on näiden sääntöjen mukaisessa eläkeiässä. Jos kuitenkin näiden sääntöjen mukainen eläkeikä on alle 63 vuotta, oikeus vapaakirjan mukaiseen vanhuuseläkkeeseen on iässä, joka on yhtä monta kuukautta yli näiden sääntöjen mukaisen eläkeiän kuin TyEL:n mukainen alin eläkeikä ylittää 63 vuotta, kuitenkin viimeistään 65 vuoden iässä. Jos näiden sääntöjen mukainen eläkeikä on 65 vuotta, vuonna 1965 ja myöhemmin syntyneellä henkilöllä on oikeus vapaakirjan mukaiseen vanhuuseläkkeeseen TyEL:n mukaisessa alimmassa eläkeiässä, kuitenkin aikaisintaan 65 vuoden iässä.

4 Vapaakirjan eläkemäärä lasketaan kaavasta:

$$\frac{t}{n} \times E, \text{ missä,}$$

t = eläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien lukumäärä työsuhteen päättyessä, kuitenkin enintään n

n = palveluskuukausien lukumäärä eläkeikään laskettuna

E = 8 §:n mukaan laskettu ja 11 §:n mukaisesti rajoitettu vanhuuseläke, jonka henkilö eläkeiän täyttämiskauden loppuun saakka palveltuaan olisi saanut. Laskettaessa eläkettä työsuhteen päättymisen ja eläkeiän täyttämiskauden lopun väliseltä ajalta käytetään eroamishetkeä vastaavaa 7 §:n mukaista palkkaa tai jos henkilöllä on ollut rinnakkaisia työsuhteita 12 §:n 3 momentin mukaista palkkaa. Rajoitettaessa eläkettä 11 §:n mukaisesti TyEL:n ja TyELVPL:n (396/2006) mukaisen eläkkeen lasketaan karttuvan työsuhteen päättymisestä eläkeiän täyttämiseen asti 1,5 prosentin vuotuisen karttumisprosentin mukaisesti. Jos vapaakirjaan perustuvaa vanhuuseläkettä maksetaan ajalta, jolloin eläkkeensaaja on alle alimman TyEL:n mukaisen eläkeiän, vanhuuseläke rajoitetaan 11 §:n mukaisesti muiden eläkkeiden kanssa TyEL:n mukaisen alimman eläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta alkaen.

5 Poiketen siitä, mitä 2 momentissa on sanottu, säilyttää eläkesäätiössä vakuutettu lentoemäntä ja stuertti, jos hänellä on 31.12.1989 vähintään 144 eläkkeeseen oikeuttavaa palveluskuukautta ja jos hänen työsuhteensa ennen näiden sääntöjen mukaisen eläkeoikeuden alkamista päättyy ja työsuhteen päättymisen aiheena ei ole työso-pimuslain 8. luvun tarkoittamat syyt, oikeuden 31.12.1989 asti laskettuja palveluskuukausia vastaavaan näiden sääntöjen mukaiseen vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeeseen saamalla vapaakirjan, jonka eläkemäärät lasketaan 30.12.2004 asti voimassa olleen 2 momentin mukaisesti.

6 Rajoitettaessa ennen 31.12.2004 päättyneeseen työsuhteeseen perustuvan vapaakirjan määrää 11 §:n mukaisesti otetaan huomioon vain ne työ- ja virkasuhteisiin perustuvat vapaakirjat, jotka kohdistuvat vapaakirjan määräytymistä edeltäneeseen aikaan. Jos henkilölle myönnetään työsuhteen työnantajaan päätyttyä TyEL:n tai TyELVPL:n (396/2006) mukainen eläke, jossa työnantajan työsuhteen perusteella otetaan huomioon myös tulevan ajan ansio, vapaakirjan määrä rajoitetaan uudelleen ottamalla huomioon mainittuun tulevan ajan ansioon perustuva eläke.

7 Vapaakirjaan oikeutetuille on annettava työsuhteen päätyttyä kirjallinen ilmoitus, josta käy selville tämän pykälän mukaisesti laskettu vapaakirjan euromäärä.

8 Jos vapaakirjan saanut henkilö tulee uudelleen eläkesäätiön vakuutetuksi, menettää hän oikeuden saada tämän vapaakirjan nojalla eläkettä. Jos kuitenkin edellä 5 momentissa tarkoitettu vapaakirjan saanut lentoemäntä tai stuertti tulee eläkesäätiön vakuutetuksi palatessaan Finnair Oyj:n TyEL:n ja TyELVPL:n (396/2006) alaiseen työsuhteeseen muihin kuin lentoemännän tai stuertin tehtäviin, säilyttää hän oikeuden saamaansa vapaakirjaan. Sama oikeus on vastaavanlaisessa tilanteessa vapaakirjan saaneella liikennelentäjällä.

9 Jos 8 §:n 2 momentin b kohdan mukaisen eläkeiän valinnan henkilön työsuhde työnantajaan päättyy ennen näiden sääntöjen mukaiselle eläkkeelle siirtymistä, hän menettää oikeuden jäädä valintailmoituksen mukaiselle vanhuuseläkkeelle. Hänen vapaakirjansa määrä lasketaan tällöin mainitun momentin d kohdan mukaisen eläkeiän valinnan henkilön vapaakirjaa koskevien määräysten mukaisesti.

10 Jos 8 §:n 2 momentin c kohdan mukaisen eläkeiän valinnan henkilön työsuhde työnantajaan päättyy ennen näiden sääntöjen mukaiselle eläkkeelle siirtymistä, hän menettää oikeuden jäädä valintailmoituksen mukaiselle vanhuuseläkkeelle. Hänen vapaakirjansa määrä lasketaan tällöin mainitun momentin a kohdan mukaisen eläkeiän valinnan henkilön vapaakirjaa koskevien määräysten mukaisesti.

11 Poiketen siitä, mitä edellä 8 §:ssä sekä tässä pykälässä on sanottu, 63 vuotta täyttäneellä vakuutetulla henkilöllä, jonka eläkeikä on yli 63 vuotta, on oikeus 4 momentin mukaisesti laskettuun vanhuuseläkkeeseen. Henkilöllä on oikeus saada vanhuuseläkettä edellyttäen, että hänen työsuhteensa työnantajaan on päättynyt ja hänelle on myönnetty TyEL:n tai TyEL:n muuttamisesta annetun lain (71/2016) mukainen vanhuuseläke tai työura-eläke. Vanhuuseläke voidaan myöntää varhennettuna 63 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta lukien. Eläkkeen määrästä vähennetään 0,4 % jokaista kuukautta kohti, jolta eläkettä maksetaan ennen eläkeiän täyttämistä seuraavaa kuukautta. Jos henkilö hakee

vanhuuseläkkeen myöhemmin kuin eläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta lukien, eläkkeen määrää korotetaan 0,4 % jokaiselta lykättyltä kuukaudelta.

12 Työnantajan puolelta 1.6.2006–31.12.2007 välisenä aikana tapahtuneeseen irtisanomiseen perustuva, tämän pykälän 4 momentin mukaisesti laskettu ja 11 §:n mukaisesti rajoitettu vanhuuseläkevapaakirja voidaan hakemuksesta maksaa ennen 8 §:n mukaista eläkeikää samasta ajankohdasta TyEL:n tai TyELVPL:n (396/2006) mukaisen työttömyyseläkkeen tai vanhuuseläkkeen kanssa, jos irtisanottu on 1940-luvulla syntynyt. Eläkkeeseen ei tällöin tehdä tämän pykälän 11 momentissa määriteltyä vähennystä.

LIIKKEEN LUOVUTUS

13 a § 1 Sen estämättä, mitä edellä 13 §:ssä määrätään, säätiössä vakuutetulla on oikeus säätiön etuuksia vastaaviin etuuksiin työsopimuslain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettussa liikkeen luovutuksessa. Näiden sääntöjen 32 §:n 7 momentissa on liikkeen luovutusta koskevat tiedonantomääräykset.

INDEKSISIDONNAISUUS

14 § 1 Näiden sääntöjen mukaista eläkettä laskettaessa eläkepalkka ja sen perusteena olevat vuosiansiot tarkistetaan 31.12.2020 saakka indeksillä, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,5 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,5 (puoliväli-indeksi).

2 Vapaakirjaa laskettaessa eläkepalkka ja sen perusteena olevat vuosiansiot tarkistetaan 31.12.2020 saakka indeksillä, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,5 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,5 (puoliväli-indeksi). Vapaakirjaeläkettä myönnettäessä tai rajoitettaessa vapaakirjaa uudelleen 13 §:n 6 momentin mukaisesti tarkistetaan eläke ja eläkepalkka 31.12.2004 saakka indeksillä, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,5 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,5 (puoliväli-indeksi) ja sen jälkeen 31.12.2020 saakka TyEL 96 §:ssä tarkoitettulla palkkakertoimella (80/20).

3 Eläkkeet tarkistetaan eläkkeen alkamisen jälkeen TyEL 98 §:ssä tarkoitettulla työeläkeindeksillä (20/80) 31.12.2020 saakka. Rajoitettaessa eläkettä uudelleen 8 §:n 8 momentin, 11 §:n 6, 7, 8 ja 10 momentin tai 17 b §:n 10 momentin mukaisesti eläkepalkka ja eläkkeet tarkistetaan 31.12.2004 saakka mainittuna päivänä

voimassa olleen TEL:n 9 §:n 2 momentin mukaisesti (50/50 tai 20/80) ja sen jälkeen 31.12.2020 saakka TyEL 98 §:ssä tarkoitetulla työeläkeindeksillä (20/80).

4 Näiden sääntöjen 8 §:n 11 momentissa tarkoitettua, alempaa eläkeikää koskevien määräysten mukaisesti karttunutta eläkkeen määrää ei kuitenkaan tarkisteta ennen eläkkeen alkamista 1 momentissa tarkoitetulla tavalla.

5 Puoliväli-indeksiä laskettaessa perusteena käytetään Tilastokeskuksen laskemia keskimääräisiä palkka- ja kulluttajahintatason vuotuisia muutoksia edellisen kalenterivuoden kolmannella vuosineljänneksellä. Indeksilukua määrättäessä palkkatason muutoksesta vähennetään määrä, joka vastaa työntekijän eläkevakuutusmaksuprosentin muutosta edeltävän kalenterivuoden alussa.

LIIKENNELENTÄJIÄ TAI LIIKENNELENTÄJÄN TEHTÄVÄSSÄ TOIMINEITA KOSKEVAT ERITYISMÄÄRÄYKSET

15 § 1 Liikennealentäjät jaetaan heidän eläkeoikeuksiensa perusteella eläkeryhmiin seuraavasti:

Ryhmä 1:

Liikennealentäjät, jotka ovat syntyneet ennen 1.4.1934 tai ovat tulleet työnantajan palvelukseen liikennealentäjänä ensi kerran ennen 1.1.1960.

Ryhmä 2:

Liikennealentäjät, jotka ovat syntyneet 1.4.1934 tai sen jälkeen ja jotka ensi kertaa ovat tulleet työnantajan palvelukseen liikennealentäjänä 1.1.1960 tai sen jälkeen, mutta kuitenkin ennen 1.10.1981.

Ryhmä 3:

Muut kuin 1 ja 2 ryhmiin kuuluvat liikennealentäjät, jotka ovat tulleet ensi kertaa työnantajan palvelukseen liikennealentäjänä ennen 1.1.2010.

Ryhmä 3a:

Tähän ryhmään kuuluvat aikaisintaan 1.1.2014 alkaen ja enintään 31.12.2015 asti ne ryhmään 3 kuuluvat henkilöt, jotka ovat siirtyneet tekemään niin sanottua 50/50-osa-aikatyötä. Ryhmään 3a kuuluviin liikennealentäjiin sovelletaan jäljempänä tämän pykälän 5 momentissa olevia määräyksiä ja muilta osin samoja säännöksiä, jotka koskevat ryhmää 3.

Ryhmä 3b:

Tähän ryhmään kuuluvat ne ryhmään 3 kuuluneet henkilöt, jotka ovat siirtyneet 15 b §:n tarkoittamaan korvaavaan työhön. Ryhmään 3b kuuluviin sovelletaan ryhmää 3 koskevista määräyksistä ainoastaan tämän pykälän 2 ja 3 momentissa sekä 16 §:ssä, 16 a §:ssä ja 16 b §:ssä olevia määräyksiä, siten kuin 15 b §:ssä tarkemmin säädetään.

Ryhmä 4:

Muut kuin ryhmiin 1, 2 ja 3 kuuluvat liikennelentäjät, jotka ovat tulleet ensi kertaa työnantajan palvelukseen liikennelentäjänä 1.1.2010-31.5.2021.

2 Edellä mainittuihin ryhmiin 1-3 kuuluviin liikennelentäjiin sovelletaan seuraavia erityismääräyksiä:

- 1) Poiketen siitä, mitä 6 §:n 2 momentissa on määrätty eläkkeeseen oikeuttavasta palvelusajasta, lasketaan myös ryhmään 1 ja 2 kuuluvalle liikennelentäjälle eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi 55 vuoden iän täyttämiseen asti palveltu aika ja ryhmään 3 kuuluvalle liikennelentäjälle 60 vuoden iän täyttämiseen asti palveltu aika ja ryhmään 2 kuuluvan liikennelentäjän ennen 1.1.1982 kertyneet palveluskuukaudet 1,65-kertaisina.
- 2) Poiketen siitä, mitä 8 §:n 1, 2, 4 ja 5 momentissa on vanhuuseläkkeestä määrätty, noudatetaan vakuutteluihin liikennelentäjiin seuraavaa:
  - a) eläkeikä on ryhmään 1 kuuluvalla liikennelentäjällä 52 vuotta, ryhmään 2 kuuluvalla liikennelentäjällä 55 vuotta ja ryhmään 3 kuuluvalla liikennelentäjällä 60 vuotta. Kuitenkin ryhmään 2 kuuluvalle liikennelentäjälle myönnetään vanhuuseläke 52 vuoden iässä ja ryhmään 3 kuuluvalle liikennelentäjälle 55 vuoden iässä, mikäli liikennelentäjä ilmoittaa kirjallisesti eläkesäätiölle eläkkeelle jäämisestään aikaisintaan 12 kuukautta, mutta kuitenkin viimeistään 6 kuukautta ennen eläkkeen alkamista. Tällöin liikennelentäjälle myönnetään työsuhteen päättymiseen mennessä karttuneen lisäeläkkeen määrä muunnettuna vastaamaan kestoltaan ja määrältään lentäjän ikää kuukauden tarkkuudella eläkkeen alkamista edeltäneen kuukauden lopussa siten, että karttuneen lisäeläkkeen pääoma-arvo säilyy. Lisäeläkkeen pääoma-arvon säilyminen esitetään kaavamuodossa eläkesäätiön laskuperusteissa. Mikäli 4 §:n 1 momentissa mainittu työnantaja ja liikennelentäjä ovat työnantajan taloudellisen tai tuotannollisen syyn taikka töiden uudelleen järjestelyn tai muun sellaisen perusteen vuoksi eläkkeelle siirtymisestä sopineet, myönnettävän lisäeläkkeen määrä tarkistetaan määrään, joka lasketaan näiden

sääntöjen mukaisesta eläkkeestä seuraavasti: Vuonna 1958 syntyneen liikennelentäjän lisäeläkettä vähennetään 0,6 % jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkettä varhennetaan ennen 57 vuoden iän täyttämiskuukautta seuraavan kuukauden alkua ja vuonna 1959 tai myöhemmin syntyneen liikennelentäjän lisäeläkettä vähennetään 0,6 % jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkettä varhennetaan ennen 58 vuoden iän täyttämiskuukautta seuraavan kuukauden alkua. Varhennusvähennys lasketaan eläkkeen alkamiseen mennessä karttuneesta ja 54 %:n mukaan rajatusta lisäeläkkeestä. Sen jälkeen kun lisäeläke on rajoitettu 11 §:n mukaisesti saman työsuhteen perusteella karttuneen lakisääteisen eläkkeen ja muiden mahdollisten etuuksien kanssa, varhennusvähennys lasketaan näin rajoitetusta lisäeläkkeestä. Jos kuitenkin lisäeläke alkaa ensimmäisen kerran 1.1.2021 tai sen jälkeen, lisäeläkettä vähennetään edellä määritellystä poiketen siten, että varhentamisprosenttina on 0,3 % edellä mainitun 0,6 %:n sijaan. Jos lisäeläke alkaa ensimmäisen kerran 1.1.2023 tai sen jälkeen, varhentamisprosentti on 0,2 % edellä mainitun 0,6 %:n sijaan.

b) vanhuuseläkkeen määrä muodostuu kahdesta osasta, joista toinen lasketaan palvelusajalta 31.12.2012 asti ja toinen palvelusajalta 1.1.2013 alkaen. Ryhmään 3 kuuluvalla vuonna 1958 tai sen jälkeen syntyneellä liikennelentäjällä karttuu vanhuuseläkettä palvelusajalta 31.12.2012 asti 1/6 % jokaiselta täydeltä eläkkeeseen oikeutavalta kuukaudelta (2 % vuodessa) 7 §:ssä tarkoitettua, 31.12.2012 asti lasketusta palkasta. Palvelusajalta 1.1.2013 alkaen eläkkeelle siirtymishetkeen, kuitenkin enintään 63 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun asti karttuu vanhuuseläkettä 2 % vuodessa siitä työnantajan maksamasta TyEL:n 70 §:n mukaisesta ansiosta, josta on vähennetty 31.12.2016 asti voimassa olleen TyEL:n 73 §:n mukainen työntekijän työeläkevakuutusmaksua vastaava määrä. Ryhmään 1 ja 2 kuuluvan liikennelentäjän sekä ryhmään 3 kuuluvan ennen vuotta 1958 syntyneen liikennelentäjän eläke määräytyy 31.12.2012 asti voimassa olleiden sääntöjen mukaan.

c) täysi vanhuuseläke on ryhmään 1 kuuluvalla liikennelentäjällä 55 prosenttia, ryhmään 2 kuuluvalla liikennelentäjällä 50 prosenttia ja ryhmään 3 kuuluvalla liikennelentäjällä 54 prosenttia 7 §:ssä tarkoitettua eläkkeelle siirtymishetkeen, enintään 63 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä ansaitusta palkasta, ja eläkettä 11 §:n 2 momentin mukaisesti rajoitettaessa käytetään yhteensovitusrajana ryhmään 1 kuuluvan liikennelentäjän osalta 55 prosenttia sekä ryhmään 2 kuuluvan liikennelentäjän osalta 50

prosenttia ja ryhmään 3 kuuluvan liikennelentäjän osalta 54 prosenttia. Jos kuitenkin ryhmään 3 kuuluvan liikennelentäjän työkyvyttömyyseläke on määrätty soveltaen 15 a §:n 7 momenttia, yhteensovitusrajana käytetään työkyvyttömyyden alkamispäivään saakka kertyneiden, eläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien ja tulevaan aikaan sisältyvien kuukausien lukumäärän ja täyteen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien lukumäärän suhteen osoittamaa osaa 54 prosentista. Jos ryhmään 3 kuuluvan liikennelentäjän 15 a §:n 8 momentissa tarkoitettu työkyvyttömyyseläketapahtuma on sattunut 31.3.2022 tai myöhemmin, edellä tarkoitettu työkyvyttömyyseläkkeen perusteena oleva palkka lasketaan, kuin eläketapahtuma olisi sattunut 31.3.2022.

d)täysi vanhuuseläke suoritetaan sellaiselle 8 §:n 3 momentin mukaan eläkkeeseen oikeutetulle, jolla on

- jos hän on ryhmään 1 kuuluva liikennelentäjä, vähintään 200 eläkkeeseen oikeuttavaa palveluskuukautta;
- jos hän on ryhmään 2 kuuluva liikennelentäjä, vähintään 300 eläkkeeseen oikeuttavaa palveluskuukautta, jolloin hänelle ennen 1.1.1982 kertyneet palveluskuukaudet lasketaan 1,65-kertaisina;
- jos hän on ryhmään 3 kuuluva liikennelentäjä, vähintään 324 eläkkeeseen oikeuttavaa palveluskuukautta. Jos palveluskuukausia on vähemmän kuin tässä kohdassa mainitut täyteen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavat palveluskuukausien lukumäärät, on ennen 1.1.2013 voimassa olevien sääntöjen mukaan laskettu vanhuuseläke palveluskuukausien lukumäärän ja täyteen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavan palveluskuukausien lukumäärän suhteen osoittama osa täyden vanhuuseläkkeen määrästä.

e)ryhmään 4 kuuluvan liikennelentäjän 15 a §:n 2 momentin mukainen työkyvyttömyyseläke lasketaan kuten 9 §:n 3 momentissa tarkoitetaan, kuitenkin ilman momentissa mainittua kolmatta osaa (tuleva aika) ja siten että eläkeikä on se mitä näissä säännöissä on kulloinkin säädetty ryhmän 3 mukaisesta eläkeiästä ja täyden eläkkeen määrä on enintään 54 prosenttia 7 §:ssä tarkoitettusta, työkyvyttömyyden alkamiseen asti lasketusta palkasta. Jos eläketapahtuma on sattunut 31.3.2022 tai myöhemmin, tämä palkka lasketaan, kuin eläketapahtuma olisi sattunut 31.3.2022. Työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläkkeeksi edellä tarkoitettua eläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta lukien. Työkyvyttömyys- ja vanhuuseläke rajoitetaan 11 §:n mukaisesti ja yhteensovitusrajana käytetään 54 prosenttia. Jos kuitenkin työkyvyttömyyseläke on määrätty soveltaen 15 a §:n 7 momenttia, yhteensovitusrajana käytetään

työkyvyttömyyden alkamispäivään saakka kertyneiden, eläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien ja tulevaan aikaan sisältyvien kuukausien lukumäärän ja täyteen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavien palveluskuukausien lukumäärän suhteen osoittamaa osaa 54 prosentista.

3 Poiketen siitä, mitä 13 §:n 2 ja 8 momentissa on vapaakirjaoikeudesta määrätty, säilyttää liikennelentäjä, jonka työsuhde päättyy ennen näiden sääntöjen mukaisen eläkeoikeuden alkamista, ellei työsuhdetta ole purettu työsopimuslain 8. luvussa mainitusta syyistä, oikeuden näiden sääntöjen mukaiseen vanhuuseläkkeeseen edellä 2a) kohdan ensimmäisessä virkkeessä ja 13 §:n 3 momentissa tarkoitettussa iässä sekä 9 §:ssä tarkoitettuun työkyvyttömyyseläkkeeseen saamalla vapaakirjan, jonka eläkemäärä lasketaan 13 §:n 4 momentissa olevan kaavan mukaisesti.

4 Poiketen siitä, mitä 7 §:n 1 momentissa ja edellä 2 momentin 2b) kohdassa määrätään, liikennelentäjien eläkepalkan perusteena olevista vuoteen 2006 tai sen jälkeen kohdistuvista vuosiansioista vähennetään työnantajan maksamat tulossidonnaiset bonuspalkkiot.

5 Poiketen siitä, mitä 7 §:n 1 momentissa ja edellä 2 momentin 2b) kohdassa määrätään, sinä aikana kun liikennelentäjä kuuluu ryhmään 3a, hänen eläkepalkkansa perusteena olevana vuosiansiona pidetään vakuutuspalkkaa. Vakuutuspalkka otetaan huomioon eläkkeen määrää laskettaessa ja eläkkeen määrää rajoitettaessa. Vakuutuspalkka määräytyy osa-aikatyöhön siirtymistä edeltävän täyden kalenterivuoden vuosiansiosta, jossa on otettu huomioon edellä 4 momentissa määrättyt vähennykset ja joka tarkistetaan puoliväli-indeksillä osa-aikatyön kalenterivuoden tasoon. Jos liikennelentäjä on kuulunut ryhmään 3a vain osan kalenterivuotta, edellä kerrotulla tavalla laske- tusta vakuutuspalkasta otetaan huomioon toteutuneita osa-aikatyön (työ- ja vapaakuukausia) kalenterikuukausia vastaava 12. osa. Liikennelentäjän pyynnöstä vakuutus- palkan määrä voidaan tarkistaa vuoden kuluessa osa-aika- työn päätymisestä. Jos liikennelentäjän tai työnantajan toimittaman osa-aikatyön palkkatodistuksen mukainen ansio vähennettynä edellä 4 momentissa tarkoitettulla määrällä ja kerrottuna 2:lla on keskimäärin yli 10 % suurempi tai pienempi kuin etukäteen määriteltä vakuutus- palkka vastaavalta ajalta, vakuutuspalkkana pidetään näin tarkistettua ansiota.

6 Poiketen siitä, mitä 11 §:n 4 kohdassa määrätään, vuonna 1961 tai aiemmin syntyneen liikennelentäjän eläkettä rajoitettaessa otetaan eläke 53 vuoden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta sen kuukauden loppuun, jona liikennelentäjä täyttää 63 vuotta, huomioon TyEL:n mukaisen karttuman mukaisena.

7 poistettu

15 a § 1 Jos liikennelentäjä tulee kykenemättömäksi oman toimensa hoitamiseen, mutta hänellä ei kuitenkaan ole oikeutta saada TyEL:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä, näiden sääntöjen mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen määrä lasketaan siten kuin tässä pykälässä määrätään, edellyttäen että liikennelentäjän työsuhde työnantajaan on päättynyt.

Mikäli tämän pykälän 8 momentissa tarkoitettu työkyvyttömyyseläkkeen eläketapahtuma on sattunut 31.3.2022 tai myöhemmin, niin rajoittamattoman työkyvyttömyyseläkkeen määrä sekä 11 §:n mukaisessa eläkkeen rajoittamisessa huomioitava 7 §:n mukainen palkka lasketaan, kuin eläketapahtuma olisi sattunut 31.3.2022.

2 Toimessa saaduksi sairaudeksi katsotaan liikennelentäjällä myös lentopalvelukseen vaadittavan erityisen kelpoisuuden menettäminen. Tällöin liikennelentäjällä on 9 §:n estämättä oikeus tämän pykälän mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen.

3 Poiketen siitä, mitä 10 §:n 2 momentissa toimensa hoitamiseen kykenemättömän henkilön sijoittamisesta toiseen työnantajan palvelukseen on määrätty, on viimeksi mainitun toimen palkkaus liikennelentäjällä vähintään 60 prosenttia hänen 7 §:ssä tarkoitettusta, työsuhteen päättymiskuukauden loppuun asti lasketusta eläkkeensä perusteena olevasta palkasta.

4 Jos toimensa hoitamiseen kykenemätön liikennelentäjä ottaa vastaan hänelle tarjotun, 10 §:n 2 momentissa tarkoitettun ja edellä 3 momentin mukaisen työnantajan toisen toimen, tehdään hänen työsuhteeseensa 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu tekninen katkaisu ja eläkepalkka lasketaan sanotun säännöksen mukaisesti.

5 Jos liikennelentäjä ottaa vastaan työnantajan tarjoaman toisen toimen ja hänelle myöhemmin syntyy oikeus TyEL:n mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen tai vastaanotettu toimi päättyy ennen vanhuuseläkkeeseen oikeuttavaa ikää työnantajan puolelta tapahtuneen irtisanomisen johdosta, eivätkä irtisanomisen aiheena ole sellaiset liikennelentäjästä johtuvat syyt, jotka olisivat oikeuttaneet työnantajan työsopimuslain 8. luvussa tarkoitettua syytä purkamaan työsuhteen, myönnetään liikennelentäjälle työkyvyttömyyseläke. Työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa otetaan huomioon 6 §:n 6 momentissa tarkoitettu tulevan ajan oikeus TyEL:n mukaisen työkyvyttömyyden alkamisesta tai työsuhteen päättymisestä lukien, ottaen huomioon mitä 15 §:n 2 momentin 1 kohdassa on eläkeistä säädetty. Laskettaessa tulevan ajan eläkkeen määrää sekä rajoitettaessa eläkettä käytetään 4 momentissa tarkoitettua eläkepalkkaa.

6 Jos liikennelentäjä, joka on vastaanottanut hänelle tarjotun toisen toimen, irtisanoutuu tästä toimestaan ja työsuhde päättyy muusta kuin työsopimuslain 8. luvussa tarkoitettua syytä ennen eläkkeeseen oikeuttavaa tapahtumaa 15 §:n 2 momentin 2a)kohdassa tarkoitettun iän

täyttämisen jälkeen, myönnetään hänelle työkyvyttömyyseläke. Tällöin eläke määrätään 5 momentin mukaisesti. Tulevan ajan oikeus otetaan huomioon työsuhteen päättymisestä lukien. Sen sijaan, jos työsuhde viimeksi mainitussa tapauksessa päättyy ennen 15 §:n 2 momentin 2a)kohdassa tarkoitettua iän täyttämistä, myönnetään liikennelentäjälle työkyvyttömyyseläke työsuhteen päättymispäivään mennessä karttuneen eläkkeen perusteella. Eläkettä rajoitettaessa yhteensovitusraja määrätään 4 momentissa tarkoitettua eläkepalkan perusteella.

7 Jos toimensa hoitamiseen kykenemätön liikennelentäjä kieltäytyy ottamasta vastaan hänelle tarjottua työnantajan toista tointa, työkyvyttömyyseläkettä laskettaessa otetaan huomioon tuleva aika poiketen siitä, mitä 10 §:n 2 momentissa on säädetty. Tuleva aika määräytyy eläkkeeseen oikeuttavan palvelusajan perusteella siten, että se on 0,2 kuukautta jokaiselta täydeltä eläkkeeseen oikeuttavalta kuukaudelta, jolla liikennelentäjän ikä työkyvyttömyyden alkaessa ylittää 30 vuotta, mutta ei 50 vuotta. Työkyvyttömyyseläkkeessä ei ole lainkaan tulevan ajan osuutta, jos liikennelentäjä on työkyvyttömyyden alkaessa enintään 30-vuotias ja hän kieltäytyy vastaanottamasta hänelle edellä tarkoitettua työnantajan tarjoamaa toista tointa. Jos liikennelentäjä tulee työkyvyttömäksi 50 vuotta täytettyään, työkyvyttömyyseläkkeen tuleva aika määräytyy 6 §:n 6 momentin mukaan, ottaen huomioon mitä 15 §:n 2 momentin 1 kohdassa on eläkeiästä säädetty.

8 Työkyvyttömyyden katsotaan alkaneen sinä päivänä, jona asianomainen viranomaisena on tehnyt päätöksen lentopalvelukseen vaadittavan erityisen kelpoisuuden menettämisestä. Työkyvyttömyyden katsotaan alkaneen edellä mainittuna päivänä myös siinä tapauksessa, että liikennelentäjä on ennen työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymistään ollut työkokeilussa työnantajan tarjoamaan toiseen toimeen siirtymistä varten.

9 Jos näiden sääntöjen mukaista, 7 momenttia soveltaen myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä saaneelle liikennelentäjälle myöhemmin myönnetään 2 momentin perusteella työkyvyttömyyseläke sellaisen työkyvyttömyyden perusteella, joka on alkanut ennen kuin ensiksi myönnetyn työkyvyttömyyseläkkeen päättymisestä on kulunut kaksi vuotta, uusi työkyvyttömyyseläke on määrältään samansuuruinen ja kaikilta perusteiltaan sama kuin ensiksi myönnetty työkyvyttömyyseläke siinä tapauksessa, että liikennelentäjä kieltäytyy ottamasta vastaan hänelle edellä tarkoitettua työnantajan toista tointa.

10 Jos liikennelentäjälle myönnetty TyEL:n mukainen työkyvyttömyyseläke päättyy, mutta oikeus näiden sääntöjen mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen jatkuu, näiden sääntöjen mukainen työkyvyttömyyseläke lasketaan uudelleen soveltaen 7 momentin säännöksiä siinä tapauksessa, että liikennelentäjä kieltäytyy ottamasta vastaan hänelle edellä tarkoitettua työnantajan toista tointa.

11 Jos liikennelentäjä on aiemmin työnantajansa kanssa sopinut vanhuuseläkkeelle siirtymisestä ennen eläkeikänsä 15 §:n 2 momentin 2a)kohdan viidennessä virkkeessä mainitusta syystä ja hän on tullut työkyvyttömäksi aikaisintaan kymmenen kuukautta ennen aiottua vanhuuseläkkeelle siirtymispäivää, hänelle myönnetään työkyvyttömyyseläkkeen sijasta vanhuuseläke. Vanhuuseläke määräytyy tällöin 15 §:n 2 momentin 2a) kohdan mukaisesti. Jos liikennelentäjä tulee työkyvyttömäksi aiemmin, hänelle myönnetään työkyvyttömyyseläke.

12 Jos toimensa hoitamiseen kykenemätön liikennelentäjä kieltäytyy vastaanottamasta hänelle tarjottua toista tointa, työkyvyttömyyseläke on kuitenkin vähintään yhtä suuri kuin se olisi ollut, jos eläkettä määrättäessä olisi sovellettu 31.12.2012 voimassa olleita sääntöjä, ottaen kuitenkin huomioon, mitä tämän pykälän 7 momentissa on tulevan ajan määräytymisestä sekä 15 §:n 2 momentin 2c) ja 2e) kohdissa yhteensovitusrajasta säädetty.

13 Mitä 15 §:ssä sekä tässä pykälässä on eri momenteissa säädetty työkyvyttömyyseläkkeen tulevasta ajasta, sovelletaan näitä momenteja ainoastaan siihen eläketapahtumaan, joka on sattunut ennen 31.3.2022. 31.3.2022 ja sen jälkeen sattuneeseen työkyvyttömyyseläketapahtumaan ei liitetä 9 § 3 momentissa mainittua kolmatta osaa (tuleva aika).

15 b § 1 Poiketen mitä näiden sääntöjen 15a pykälässä on säädetty, mikäli liikennelentäjä tulee kykenemättömäksi oman toimensa hoitamiseen lentopalvelukseen vaadittavan erityisen kelpoisuuden menettämisestä johtuen, mutta hänellä on edelleen työkykyä muuhun työnantajan tarjoamaan korvaavaan työhön ja on vastaanottanut kyseisen työnantajan tarjoaman korvaavan työn, liikennelentäjän vanhuuseläketurva määräytyy, siten kuin tässä pykälässä määrätään.

2 Ryhmään 3b kuuluvan vanhuuseläkeikä on sääntöjen 15 § 2 momentin 2a)-kohdan ryhmän 3 mukainen.

3 Poiketen mitä toisessa momentissa on määrätty, ryhmään 3b kuuluva, joka on menettänyt ensimmäisessä momentissa tarkoitetun kelpoisuutensa toimia liikennelentäjän tehtävissä ja siten vastaanottanut työnantajan tarjoaman korvaavan työn, on oikeutettu jäämään 15 § 2 momentin mukaisesti lasketulle vanhuuseläkkeelle, vastaavin edellytyksin kuin ryhmään 3 kuuluva liikennelentäjä.

4 Mikäli liikennelentäjä, ennen ensimmäisessä momentissa tarkoitetun kelpoisuuden menettämistä tai si-

tä seuranneen työkyvyttömyysajan kuluessa, on täyttänyt 15 § 2 momentin 2a)-kohdassa ryhmälle 3 säädetyn alimman mahdollisen iän, josta oikeus siirtyä vanhuuseläkkeelle on mahdollista, on hänellä hakemuksesta oikeus siirtyä, työsuhteen päätyttyä, näiden sääntöjen 15 § 1 momentin ryhmä 3:n tarkoittamalle vanhuuseläkkeelle, ilman 15 § 2 momentissa tarkoitettua kirjallista ilmoitusta.

5 Mikäli liikennelentäjä on tehnyt, ennen ensimmäisessä momentissa tarkoitettua kelpoisuuden menettämistä, 16 § 2 tai 3 momentissa tarkoitettua työuran jatkosopimuksen, eikä hän ole täyttänyt 15 § 2 momentin 2a)-kohdassa tarkoitettua alinta mahdollista ikää ennen korvaavan työn alkamisajankohtaa, on hänellä oikeus jäädä vanhuuseläkkeelle korvaavaan työhön siirtymisen jälkeen, noudattaen kuitenkin mitä 15 § 2 momentin 2a)-kohdassa on edellytetty kirjallisen ilmoituksen antamisesta. Eläkkeen määräytymisessä noudatetaan vastaavasti mitä 15 § 2 momentin 2a)-kohdassa sekä 16 § 2 ja 3 momentissa on säädetty. Mikäli kyseisen pykälän 3 momentin tarkoittama korvaava työ päättyy ennen kuin työuran jatkosopimuksessa määritetty ajankohta on täyttynyt, ei hänellä ole oikeutta 16 § 2 momentissa ensimmäisessä lauseessa tarkoitettuun työuran jatkosopimushetkeen tehtävään laskentaan, vaan noudatetaan ainoastaan mitä tämän pykälän 6 momentissa on määrätty.

6 Ryhmään 3b siirtyneelle lasketaan vanhuuseläkkeen määrä korvaavaan työhön siirtymisen ajankohdassa sekä työsuhteesta eläkkeelle jäämishetkellä. Näistä määrätään suurempi vanhuuseläke myönnetään. Laskenta määräytyy vastaavasti kuin 16 § 2 momentissa.

7 Ryhmään 3b siirtyneellä henkilöllä on oikeus näiden sääntöjen tarkoittamaan vapaakirjaan, joka lasketaan, kuten 15 § 3 momentissa on säädetty.

8 Ryhmään 3b siirtyneellä henkilöllä on oikeus, iästä riippumatta, siirtyä takaisin 15 § 1 momentin tarkoittamaan Ryhmään 3, mikäli hänen ensimmäisessä momentissa tarkoitettu kelpoisuutensa liikennelentäjän tehtävään palaa voimaan. Mikäli liikennelentäjä oli tehnyt ennen ryhmään 3b siirtymistään 16 § 2 momentin ensimmäisessä lauseessa tarkoitettua työuran jatkosopimuksen ja hän siirtyy takaisin ryhmään 3 ennen kuin kyseisen työuran jatkosopimuksessa määritetty sopimuskauden päättymisajankohta on täyttynyt, palautuu ryhmään 3 siirtyvälle liikennelentäjälle, viidennessä momentissa säädetyn estämättä, työuran jatkosta tehdyn sopimuksen alkamishetken mukainen laskenta. Tällä laskennalla ei poisteta oikeutta 6 momentin perusteella tehtyyn

laskentaan.

9 Mikäli ryhmään 3b siirtynyt henkilö on aiemmin kuulunut ryhmään 3a, noudatetaan lisäeläkkeen laskennassa vastaavasti mitä 15 § 5 momentissa on säädetty osa-aikatyön mukaisten vuosiansioiden määräytymisestä.

16 § 1 Mikäli eläkesäätiössä vakuutettu liikennelentäjä siirtyy työsuhteen katkeamatta työnantajaa ja liikennelentäjää koskevan työehtosopimuksen mukaisesta kokoaikatyöstä osa-aikatyöhön hänen täytettyään edellä 15 §:ssä määritellyn vanhuuseläkeiän ja hän sanotun osa-aikatyön päätyttyä välittömästi siirtyy näiden sääntöjen mukaiselle vanhuuseläkkeelle, hänen osa-aikatyötään koskevaa ajanjaksoa ei 6 §:n määräyksistä poiketen lueta eläkkeeseen oikeuttavaksi palvelusajaksi eikä osa-aikatyöstä suoritettua palkkaa, 7 §:n määräyksistä poiketen, oteta huomioon eläkkeen perusteena olevaa palkkaa laskettaessa, vaan liikennelentäjän näiden sääntöjen mukainen vanhuuseläke, joka myönnetään osa-aikatyön päättymistä seuraavan kalenterikuukauden alusta, määräytyy yksinomaan ennen osa-aikatyöhön siirtymistä palvelun ajan perusteella ja on siten samansuuruinen kuin miksi se olisi muodostunut, jos hän olisi osa-aikatyön sijasta siirtynyt vanhuuseläkkeelle.

2 Jos liikennelentäjä on työnantajansa kanssa tehnyt työuran jatkamisesta sopimuksen, liikennelentäjän vanhuuseläke lasketaan jokaisen sopimuskauden alkamishetkellä. Liikennelentäjän siirtyessä eläkkeelle sopimuskauden alkamishetken mukainen eläketurva tarkistetaan 16 b § 2 momentin mukaisesti samaan tasoon työsuhteen päättymishetkellä lasketun eläkkeen kanssa ja liikennelentäjälle myönnetään näistä eläkkeistä korkein. Jokainen tässä momentissa mainittu eläke lasketaan kunkin sopimuskauden alkamisajankohtana voimassa olleiden sääntöjen ja sen hetken eläkekertymän mukaisesti. Eläke rajoitetaan liikennelentäjän muiden eläkkeiden ja etuuksien kanssa siten kuin näissä säännöissä määrätään.

3 Poiketen siitä, mitä edellä 2 momentissa on säädetty työuran jatkamiseen liittyvän sopimuskauden alkamishetkellä tehtävästä laskennasta, ei sovelleta vuonna 1964 tai tämän jälkeen syntyneeseen liikennelentäjään, mikäli hän on jättänyt tai jättää näiden sääntöjen 15 § 2 mom. 2a)- kohdassa tarkoitetun kirjallisen ilmoituksen, jonka mukainen eläke alkaisi ennen työuran jatkamista koskevan sopimuskauden päättymistä, ellei asiasta ole muuta sovittu.

16 a § 1 Jos liikennelentäjä saa 5 §:n 5 momentissa tarkoitettussa tilanteessa aikaisemman työsuhteensa perusteella eläkesäätiön vanhuuseläkettä, mainittu vanhuuseläke lakautetaan uuden työsuhteen alkamisesta lukien.

2 Edellä 1 momentissa tarkoitettun uuden työsuhteen päätyttyä liikennelentäjällä on työsuhteen päättymistä seuraavan kuukauden alusta lukien uudelleen oikeus eläkesäätiön vanhuuseläkkeeseen. Eläke lasketaan näiden sääntöjen mukaisesti.

3 Jos edellä 1 momentissa tarkoitettu uusi työsuhde ei jatku vähintään yhtä kuukautta, liikennelentäjällä on oikeus entisiin perusteisiin määrättyyn vanhuuseläkkeeseen työsuhteen päättymistä seuraavan kuukauden alusta lukien.

16 b §

1 Liikennelentäjän näiden sääntöjen mukaisen eläkkeen ja eläkkeen perusteena olevien ansioiden tarkistamiseen sekä laskettavaan vapaakirjaan ja vapaakirjaeläkkeen tarkistamiseen sovelletaan näiden sääntöjen 14 §:ssä säädetyn sijaan mitä jäljempänä tässä pykälässä on säädetty.

2 Näiden sääntöjen mukaista eläkettä laskettaessa liikennelentäjän eläkepalkka ja sen perusteena olevat vuosiansiot tarkistetaan 31.12.2020 saakka indeksillä, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,5 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,5 (puoliväli-indeksi).

3 Liikennelentäjien eläkkeet tarkistetaan indeksillä, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,5 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,5 (puoliväli-indeksi) siihen saakka kunnes lentäjä täyttää 63 vuotta, enintään kuitenkin 31.12.2013 asti. Eläkkeet tarkistetaan 63 vuoden iän täyttämistä seuraavan vuoden alusta lukien, viimeistään kuitenkin vuoden 2014 alusta lukien 31.12.2020 saakka TyEL 98 §:ssä tarkoitettulla työeläkeindeksillä (20/80). Rajoitettaessa liikennelentäjän eläkettä uudelleen 11 §:n 7 ja 10 momentin mukaisesti eläkepalkka ja eläkkeet tarkistetaan vastaavan periaatteen mukaisesti.

4 Vapaakirjaa laskettaessa eläkepalkka ja sen perusteena olevat vuosiansiot tarkistetaan 31.12.2020 saakka indeksillä, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on 0,5 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,5 (puoliväli-indeksi). Vapaakirjaeläkettä myönnettäessä tai rajoitettaessa vapaakirjaa uudelleen 13 §:n 6 momentin mukaisesti tarkistetaan eläke ja eläkepalkka 31.12.2004 saakka indeksillä, jossa palkkatason muutoksen painokerroin on

0,5 ja hintatason muutoksen painokerroin 0,5 (puoliväli-indeksi) ja sen jälkeen 31.12.2020 saakka TyEL 96 §:ssä tarkoitettulla palkkakertoimella (80/20).

5 Myönnettäessä 15 a §:n 9 momentin mukaista työkyvyttömyyseläkettä aikaisemmin myönnetty eläke ja eläkepalkka tarkistetaan 31.12.2020 saakka TyEL 98 §:ssä tarkoitettulla työeläkeindeksillä (20/80). Laskettaessa eläkettä uudelleen 15 a §:n 10 momentin mukaisesti eläke ja eläkepalkka tarkistetaan eläkkeen alkamisvuoden tasosta 31.12.2020 saakka TyEL 98 §:ssä tarkoitettulla työeläkeindeksillä (20/80).

6 Puoliväli-indeksiä laskettaessa perusteena käytetään Tilastokeskuksen laskemia keskimääräisiä palkka- ja kulluttajahintatason vuotuisia muutoksia edellisen kalenterivuoden kolmannella vuosineljänneksellä. Indeksilukua määrättäessä palkkatason muutoksesta vähennetään määrä, joka vastaa työntekijän eläkevakuutusmaksuprosentin muutosta edeltävän kalenterivuoden alussa.

PERHE-ELÄKE

17 § 1 Edunsaajalla tarkoitetaan vanhuuseläkkeen saajan leskeä, jonka kanssa edunjättäjä oli solminut avioliiton ennen kuin oli täyttänyt näiden sääntöjen 8 tai 15 §:n mukaisen eläkeiän, ja 18 vuotta nuorempaa edunjättäjän lasta sekä lesken lasta, joka asui edunjättäjän kuollessa tämän ja lesken kanssa samassa taloudessa.

2 Edellä 1 momentissa tarkoitettuna lapsena pidetään myös ottolasta sekä sellaista avioliiton ulkopuolella syntynyttä lasta, johon nähden vakuutetun henkilön tai eläkkeensaajan elatusvelvollisuudesta on tuomioistuinmessä päätetty tai siitä on tehty kirjallinen sopimus, jonka sosiaalilautakunta on vahvistanut.

3 Leskellä on oikeus eläkesäätiön leskeneläkkeenä suoritettavaan perhe-eläkkeeseen,

- 1) jos leskellä on tai on ollut yhteinen lapsi edunjättäjän kanssa
tai
- 2) jos leski edunjättäjän kuollessa oli täyttänyt 50 vuotta tai sai TyEL:n tai TyEL 3 §:n 1 momentin 1-kohdassa ja saman pykälän 2 momentissa mainitun lain, eläkesäännösten tai eläkesäännön mukaista taikka kansaneläkelain (568/2007) mukaista työkyvyttömyyseläkettä, joka oli

jatkunut vähintään kolmen vuoden ajan, ja jos avioliitto oli solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta ja se oli jatkunut vähintään viisi vuotta,

4 Leskellä ei ole oikeutta eläkesäätiön sääntöjen mukaiseen leskeneläkkeeseen

- 1) 4 momentin 1)-kohdan nojalla, jos siinä tarkoitettu lapsi on annettu ottolapseksi ennen edunjättäjän kuolemaa tai jos mainitussa kohdassa tarkoitettu lapsi on edunjättäjän lapsi, jonka leski on edunjättäjän kuoltua ottanut ottolapsekseen, tai
- 2) jos leskellä on aikaisemman avioliiton perusteella oikeus saada TyEL:n tai TyEL 3 §:n 1 momentin 1-kohdassa ja saman pykälän 2 momentissa mainitun lain, eläkesäännösten tai eläkesäännön mukaista eläkettä vastaavaa perhe-eläkettä.

5 Lapsella on oikeus lapseneläkkeenä suoritettavaan perhe-eläkkeeseen, jos hän ei ollut täyttänyt 18 vuotta edunjättäjän kuollessa. Lapselle maksetaan lapsen-eläkettä aina lapsen oman vanhemman jälkeen. Oikeutta lapseneläkkeeseen ei kuitenkaan ole useamman kuin kahden edunjättäjän jälkeen samanaikaisesti.

6 Perhe-eläkkeeseen ei ole oikeutta edunsaajalla, joka on rikoksella tahallisesti aiheuttanut edunjättäjän kuoleman.

7 Oikeus leskeneläkkeeseen lakkaa, jos leski solmii uuden avioliiton ennen kuin hän on täyttänyt 50 vuotta. Tällöin hänelle maksetaan viimeksi maksettua kuukausieläkettä perusteena käyttäen hänen vuotuisen leskeneläkkeensä kaksinkertainen määrä.

17 a § 1 Näiden sääntöjen 8 tai 15 §:n mukaisen vanhuuseläkkeen saajan kuoltua suoritetaan hänen 17 §:ssä tarkoitetuille edunsaajilleen perhe-eläkettä, mikäli vanhuuseläkkeen saaja oli siirtynyt työsuhteesta tai vapaakirjan perusteella vanhuuseläkkeelle 1.1.2000 tai sen jälkeen, mutta viimeistään 31.12.2004.

2 Perhe-eläke lasketaan 31.12.2004 voimassa olleen TEL:n mukaiseen varhennettuun vanhuuseläkkeeseen tehdyn varhennusvähennyksen perusteella. Jos edunsaajana on leski tai leski ja lapsia, perhe-eläke on edunjättäjän 1 virkkeessä tarkoitettusta ja näiden sääntöjen 14 §:n 1 momentin tai 16 b §:n 2 momentin mukaisesti

tarkistetusta määrästä

- 6/12, jos edunsaajana on pelkästään leski,
- 10/12, jos edunsaajina ovat leski ja yksi lapsi ja
- 12/12, jos edunsaajina ovat leski ja kaksi tai useampia lapsia.

3 Jos edunsaajina on pelkästään lapsia, perhe-eläke on 2 momentin 1 virkkeessä tarkoitettua ja näiden sääntöjen 14 §:n 1 momentin mukaisesti tarkistetusta määrästä

- 6/12, jos lapsia on pelkästään yksi,
- 9/12, jos lapsia on kaksi ja
- 12/12, jos lapsia on kolme tai useampia.

PERHE-ELÄKKEEN RAJOITTAMINEN

17 b § 1 Edellä 17 a §:ssä tarkoitettua perhe-eläkkeen määrää rajoitetaan siten, että se yhdessä samaan eläketapahtumaan perustuvan

- ilman TyEL 88-91 §:n mukaista vähentämistä (eläkesovitus) määräytyvän TyEL:n, TyELVPL:n (396/2006), MYEL:n, YEL:n ja MEL:n mukaisen perhe-eläkkeen,
- TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa sekä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettuun eläketurvaan perustuvan, ilman eläkesovitusta määräytyvän perhe-eläkkeen,
- ulkomaisen lainsäädännön perusteella maksettavan perhe-eläkkeen,
- kansaneläkelain (568/2007) mukaisen eläkkeen,
- työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) perusteella suoritettavan perhe-eläkkeen,
- liikennevakuutuslain (460/2016) mukaisen jatkuvan korvauksen,
- potilasvakuutuslain (948/2019) perusteella myönnetyn korvauksen,
- raideliikennevastuulain (113/1999) mukaan korvattavaan vahinkotapahtumaan perustuvan korvauksen siltä osin kuin korvaus maksetaan perhe-eläkkeen edunsaajalle tai hänen sijaansa tulleelle taholle,

- sotilasvammalain (404/1948) nojalla myönnetyn korvauksen silloin kun se perustuu muuhun kuin vuosien 1939 - 1945 sodissa saatuun vammaan sekä sotilastapaturmalain säännöksiin perustuvan perhe-eläkkeen,
- eläkesäätiöön kuuluvan tai kuuluneen työnantajan kustantaman ja työnantajan ilmoittaman vapaaehtoisen vakuutuksen perusteella maksettavan ilman eläkesovitusta määräytyvän perhe-eläkkeen,
- eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan maksaman perhe-eläkkeen sekä
- edunjättäjän tullessa eläkesäätiössä vakuutetuksi työnantajan huomioon otettaviksi ilmoittamien muiden työ- ja virkasuhteeseen perustuvien ilman eläkesovitusta määräytyvien perhe-eläkkeiden kanssa on enintään 17 a §:n 2 tai 3 momentin mukaisesti laskettava määrä 11 §:n 2 momentissa tarkoitettua 60 %:n tai 15 §:n 2 momentissa tarkoitettua 50 %:n mukaan laskettavasta eläkkeiden enimmäismäärästä.

2 Edellä 1 momentissa tarkoitettua rajoitusta tehtäessä otetaan huomioon myös TyELVPL:n (396/2006) mukainen täysorvon lisä. Jos näiden sääntöjen mukaisina edunsaajina on vain lapsia, 1 momentissa tarkoitettua rajoitusta tehtäessä otetaan huomioon vain lasten saama perhe-eläke.

3 Edellä 1 momentissa tarkoitettua rajoitusta tehtäessä kansaneläkelain mukainen eläke otetaan huomioon kutakin edunsaajana olevaa lasta kohden lapseneläkkeen perusmäärän suuruisena sekä jos edunsaajana on myös leski, lesken-eläkkeen pohjaosan suuruisena.

4 Edellä 1 momentissa tarkoitettuna eläkkeenä ei oteta huomioon vähintään vuoden jatkuneeseen, eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan palvelukseen nähden rinnakkaiseen muuhun työ- ja virkasuhteeseen perustuvaa eläkettä. Jos rinnakkaisia työ- tai virkasuhteita on ollut vuoden 2004 jälkeen, henkilön on kuitenkin esitettävä riittävä selvitys siitä, että rinnakkaisuus on jatkunut vähintään vuoden ajan.

5 Eläkesäätiöstä suoritettava sellainen perhe-eläke, joka on rajoitettu 60 %:n mukaan, jakautuu lesken ja lasten kesken seuraavasti:

- lesken osuus on 60/60, jos edunsaajana on leski,
- lesken osuus on 36/60 ja lapsen osuus 24/60, jos

edunsaajina on leski ja yksi lapsi,

- lesken osuus on 25/60 ja lasten osuus 35/60, jos edunsaajina on leski ja kaksi lasta,
- lesken osuus on 15/60 ja lasten osuus 45/60, jos edunsaajina on leski ja kolme lasta sekä
- lesken osuus on 10/60 ja lasten osuus 50/60, jos edunsaajina on leski ja neljä tai useampia lapsia.

6 Eläkesäätiöstä suoritettava sellainen perhe-eläke, joka on rajoitettu 50 %:n mukaan, jakautuu lesken ja lasten kesken seuraavasti:

- lesken osuus on 50/50, jos edunsaajana on leski,
- lesken osuus on 30/50 ja lapsen osuus 20/50, jos edunsaajina on leski ja yksi lapsi,
- lesken osuus on 21/50 ja lasten osuus 29/50, jos edunsaajina on leski ja kaksi lasta,
- lesken osuus on 12,5/50 ja lasten osuus 37,5/50, jos edunsaajina on leski ja kolme lasta sekä
- lesken osuus on 8/50 ja lasten osuus 42/50, jos edunsaajina on leski ja neljä tai useampia lapsia.

7 Lasten eläkkeiden yhteismäärä jaetaan tasan edunsaajina olevien lasten kesken. Jos edunsaajien lukumäärässä tapahtuu muutoksia, perhe-eläkkeen määrä ja sen jakautuminen edunsaajien kesken tarkistetaan muutosta seuraavan kuukauden alusta.

8 Lesken näiden sääntöjen mukainen perhe-eläke eläkesovitetaan lesken eläkkeiden kanssa TyEL 88-92 §:n mukaisesti. Jos lesken TyEL:n mukaista perhe-eläkettä ei jää eläkesovituksen jälkeen maksettavaksi, lesken näiden sääntöjen mukaisesta perhe-eläkkeestä vähennetään se määrä, jolla eläkesovituksesta johtuva vähennys jää TyEL:n mukaisesta perhe-eläkkeestä vähentämättä.

9 Eläkesäätiön perhe-eläkkeen määrää ei vähennetä, kun jonkin 1 momentissa mainitun etuuden määrää palkkatason muutosten tai siihen verrattavan muun syyn johdosta korotetaan.

10 Jos perhe-eläkkeen myöntämisen jälkeen eläkkeensaajalla alkaa oikeus 1 momentissa mainittuun eläkkeeseen tai korvaukseen tai etuus lakkaa taikka se muuttuu

muusta kuin 9 momentissa tarkoitettusta syystä, näiden sääntöjen mukainen perhe-eläke on tarkistettava. Eläkepalkka tarkistetaan tällöin 14 tai 16 b §:n mukaisesti. Edellä 1 momentissa mainittuja eläkkeitä tai korvauksia ensimmäisen kerran vähennettäessä eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon niiden vähentämishetken tasoisina. Eläkesäätiöstä myönnettävää eläkettä myöhemmin uudelleen tarkistettaessa 1 momentissa mainitut eläkkeet ja korvaukset otetaan kuitenkin huomioon sen tasoisena kuin ne on otettu huomioon eläkettä tai korvausta ensimmäisen kerran vähennettäessä, jos eläke tai korvaus on vähennetty ensimmäisen kerran vuonna 2020 tai myöhemmin. Mikäli eläke tai korvaus on otettu ensimmäisen kerran huomioon ennen vuotta 2020, se huomioidaan uudelleen tarkistettaessa vuoden 2020 indeksitasossa.

11 Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettut eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon siten kuin edunsaajat ja perhe-eläkkeen määrä määräytyisivät 31.12.2021 voimassa olleiden TyEL:n ja TyEL 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa sekä mainitun pykälän 2 momentissa mainittujen lakien mukaisesti.

12 Eläkesäätiöstä suoritettavan perhe-eläkkeen määrää ei tarkisteta 1 ja 2 momentin mukaisesti, kun leskeneläke päättyy määräaikaisena TyEL 60 § 1 momentin 1 kohdan perusteella.

18 § Poistettu

ELÄKKEEN HAKEMINEN

19 § 1 Näiden sääntöjen mukaisia etuuksia on haettava kirjallisesti eläkesäätiöltä. Hakemukseen on liitettävä säätiön määräämä selvitys.

2 Eläkettä on haettava vuoden kuluessa siitä, kun vakuutettu, vapaakirjan saanut tai muu edunsaaja on saanut tietää näiden sääntöjen mukaisesta lisäeläkeoikeudesta. Eläkettä on joka tapauksessa haettava kymmenen vuoden kuluessa eläkeoikeuden alkamisesta. Jos eläkettä ei ole haettu em. määräajassa, hakija menettää oikeutensa eläkkeeseen.

ELÄKKEEN MAKSAMINEN

20 § 1 Näiden sääntöjen mukainen vanhuuseläke maksetaan sitä

seuraavan kuukauden alusta, jona oikeus eläkkeen saamiseen on syntynyt.

2 Näiden sääntöjen mukaista eläkettä ei makseta takautuvasti 12 kuukautta pitemmältä ajalta siitä, kun henkilö on saanut tietää eläkeoikeudestaan.

3 Jos työkyvyttömyyseläkkeen saajalla on oikeus saada samalta ajalta työnantajalta sairausajan palkkaa tai sitä vastaavaa korvausta, suoritetaan näiden sääntöjen mukaisesta eläkkeestä vain se osa, joka ylittää samaan aikaan kohdistuvan sairausajan palkan

4 Jos työkyvyttömyyseläkkeen saajalle on myönnetty takautuvasti TyEL:n mukaista työkyvyttömyyseläkettä samalta ajalta, jolta hän on saanut sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa, vähennetään näiden sääntöjen mukaisesta eläkkeestä se määrä, jolla sairausvakuutuslain (1224/2004) mukainen päiväraha ylittää TyEL:n mukaan takautuvasti myönnetyn työkyvyttömyyseläkkeen määrän.

5 Näiden sääntöjen mukaisen perhe-eläkkeen maksaminen lopetetaan lesken osalta sen kuukauden lopussa, jonka aikana hän kuolee tai ennen 50 ikävuoden täyttämistä solmii uuden avioliiton, ja lapsen osalta sen kuukauden lopussa, jonka aikana hän kuolee, täyttää 18 vuotta tai hänet annetaan ottolapseksi muulle kuin edunjättäjän leskelle tai tämän puolisolle.

6 Näiden sääntöjen mukainen vanhuus- tai perhe-eläke taikka vapaakirjaan perustuva työkyvyttömyyseläke voidaan maksaa kertasuorituksena lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain 8 luvun 6 §:n mukaisesti mainitussa pykälässä tarkoitettussa tapauksessa.

20 a § 1 Näiden sääntöjen 9 §:n mukainen työkyvyttömyyseläke lakkautetaan tai sen maksaminen keskeytetään:

1) mikäli työkyvyttömyyseläkkeen perusteena olevan ensisijaisen lakisääteisen etuuden maksaminen päättyy; tai

2) eläkkeensaaja ilman lääketieteellistä tai muuta laista johtuvaa pätevää syytä kieltäytyy työeläkelaitoksen tarjoamasta kuntoutuksesta tai koulutuksesta, jolla pyritään eläkkeensaajan aiempaan ammattiin palaamiseen tai sellaiseen ammattiin tai työhön valmistumiseen, jota voidaan pitää sopivana sekä aiempaan toimeentuloon nähden riittävänä ja kohtuullisena, joka vastaa suuruusluokaltaan näiden sääntöjen mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen perusteena olevaa ansiotasoa.

Kohtaa 2 ei sovelleta eläkkeensaajaan, joka on työeläkelain tai näiden sääntöjen mukaisella osatyökyvyttömyyseläkkeellä tai osakuntoutustuella ja hän työskentelee kyseisen osaeläkkeen rinnalla.

21 § 1 Eläkkeen viivästyessä eläkesäätiö maksaa näiden sääntöjen mukaisen eläkkeen lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain 8 luvun 8 §:ssä säädetyllä tavalla korotettuna.

2 Eläke maksetaan kuukausittain siten, että eläke on eläkepäätöksessä ilmoitettuna eräpäivänä nostettavissa eläkkeensaajan ilmoittamalta tililtä Suomessa toimivassa rahalaitoksessa. Eläke maksetaan pyynnöstä eläkkeensaajan ETA-maassa olevalle tilille. Eläke voidaan maksaa myös pyynnöstä eläkkeensaajan ETA-maiden ulkopuolella olevalle tilille. Tällöin eläkkeensaaja vastaa eläkkeen maksamiseen liittyvistä ylimääräisistä kustannuksista.

ELÄKKEENHAKIJALTA TAI -SAAJALTA VAADITTAVAT SELVITYKSET

22 § 1 Työkyvyttömyyseläkkeen hakijan ja saajan on vaadittaessa esitettävä eläkesäätiölle selvitys siitä, että hän edelleen täyttää eläkkeen saamisen edellytykset. Jollei eläkkeensaaja ole toimittanut mainittuja selvityksiä eläkesäätiölle sen määräämässä kohtuullisessa ajassa, asia voidaan ratkaista käytettävissä olevilla tiedoilla.

2 Eläkkeensaaja on velvollinen ilmoittamaan eläkesäätiölle sellaisista muutoksista, jotka vaikuttavat hänen oikeuteensa saada eläkettä tai eläkkeen määrään.

ELÄKKEEN EPÄÄMINEN TAI VÄHENTÄMINEN

23 § 1 Työkyvyttömyyseläke evätään tai sitä vähennetään, jos asianomainen on aiheuttanut työkyvyttömyytensä tahallaan.

2 Edellä 1 momentissa tarkoitettua eläkettä voidaan vähentää, jos sen saaja on aiheuttanut työkyvyttömyytensä törkeällä tuottamuksella tai saanut sairautensa, vikansa tai vammansa rikollisella teolla.

YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

ELÄKESÄÄTIÖN VARAT

24 § 1 Eläkesäätiön peruspääoma on 37001,34 euroa.

ELÄKESÄÄTIÖN HALLITUS

25 § 1 Eläkesäätiöllä on hallitus, johon kuuluu seitsemän varsinaista jäsentä ja seitsemän varajäsentä. Jäsenet ja heidän varajäsenensä valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan. Eläkesäätiöön kuuluvat työnantajat valitsevat yhdessä neljä varsinaista jäsentä ja näille neljä varajäsentä säätiössä vakuutettujen henkilöiden valitessa keskuudestaan kolme jäsentä ja näille kolme varajäsentä. Jos vakuutettujen henkilöiden valitsema jäsen tai varajäsen lakkaa olemasta säätiössä vakuutettuna, katsotaan hänen eronneen hallituksesta.

2 Eläkesäätiössä vakuutettuja henkilöitä edustavien varsinaisten jäsenten ja heidän varajäsentensä valinnan suorittavat yhteistoiminnasta yrityksissä annetussa laissa tarkoitetut henkilöstön edustajat. Hallituksen asiana on kutsua koolle edellä tarkoitetut henkilöstön edustajat. Tästä kokouksesta on soveltuvin osin voimassa mitä säätiön hallituksen kokouksesta näissä säännöissä määrätään.

Kokouksessa hallitusjäsenten ja varajäsenten valinta perustuu eläkesäätiön hallituksen kulloinkin vahvistamassa toimintaohjeessa määriteltäviin seuraaviin periaatteisiin:

- ensisijaisesti sopuvalinta
- toissijaisesti valinta suhteellisuusperiaatetta noudattaen, jossa huomioidaan vakuutettujen määrä ja vastuuvelan määrä.

Valintaa koskeva pöytäkirja on toimitettava säätiön hallitukselle.

3 Hallitus valitsee ensimmäisessä kokouksessaan, jonka kutsuu koolle työnantajien valitsema hallituksen jäsen, keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

4 Hallitus vahvistaa puheenjohtajalle, jäsenille ja asiantuntijoille kokouspalkkion ja matkakustannusten perusteet.

26 § 1 Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta. Jos työnantajaa edustava varsinainen jäsen on estynyt tai esteellinen, kutsutaan hänen sijaansa työnantajaa edustava varajäsen, joka on saapuvilla. Jos vakuutettuja henkilöitä edustava varsinainen jäsen on estynyt tai esteellinen, kutsutaan hänen sijaansa vakuutettuja edustava varajäsen, joka on saapuvilla.

2 Varajäsenen osallistuessa varsinaisen hallituksen jäsenen sijaan, on hallituksen kulloisessakin kokoonpanossa huomioitava lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain hallitukselle määrittämät osaamisvaatimukset.

3 Kokouskutsu on toimitettava vähintään kolme päivää ennen kokousta. Kokous voidaan kuitenkin pitää ilman edellä mainittua kutsua, jos kaikki varsinaiset jäsenet ovat saapuvilla. Kokous voidaan pitää tarvittaessa puhelimitse, sähköpostitse tai muuta soveltuvaa sähköistä tiedonvälitysmenetelmää käyttäen.

4 Hallitus on muissa paitsi 36 §:ssä mainituissa tapauksissa päätösvaltainen, kun vähintään viisi jäsentä, joista yksi on puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, on saapuvilla.

5 Hallituksen päätökseksi tulee se mielipide, jota enemmän kuin puolet läsnä olevista on kannattanut, jollei eläkesäätiölain 11 §:n ja eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetun lain 4 luvun 3 §:n mukaan vaadita määräenemmistöä. Kullakin jäsenellä on yksi ääni. Äänten mennessä tasan ratkaisee vaaleissa arpa ja muissa asioissa puheenjohtajan ääni.

6 Hallituksen kokouksissa on pidettävä pöytäkirjaa, johon merkitään saapuvilla olevat, tehdyt ehdotukset ja päätökset sekä toimitetut äänestykset. Pöytäkirjan allekirjoittavat kokouksen puheenjohtaja ja pöytäkirjan laatija.

TOIMITUSJOHTAJA

27 § 1 Eläkesäätiöllä on toimitusjohtaja, jonka hallitus nimittää.

ELÄKESÄÄTIÖN NIMEN KIRJOITTAMINEN

28 § 1 Eläkesäätiön nimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdessä tai jompikumpi heistä yhdessä hallituksen varsinaisen jäsenen, toimitusjohtajan tai hallituksen siihen valtuuttaman henkilön kanssa, taikka hallituksen siihen valtuuttama henkilö yhdessä hallituksen varsinaisen jäsenen tai toimitusjohtajan kanssa.

ELÄKESÄÄTIÖN TILIKAUSI, KIRJANPITO JA VAKUUTUSMAKSUT

29 § 1 Eläkesäätiön tilikausi on kalenterivuosi.

2 Eläkesäätiöön kuuluvat työnantajat suorittavat eläkesäätiölle vakuutusmaksuja tai asettavat katteeksi hyväksyttäviä vakuuksia niin paljon, että ne yhdessä muiden tuottojen kanssa riittävät vastuvelan kattamiseen lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain (947/2021) mukaisesti.

3 Eläkesäätiön työnantajakohtaiset vakuutusmaksut määräytyvät

1. työnantajan palveluksessa olleista ja olevista henkilöistä laskettavan vastuvelan muutoksen
2. työnantajan palveluksesta eläkkeelle siirtyneille henkilöille maksettujen eläkkeiden ja muiden suoritusten
3. työnantajan vastuuvajauksen kattamisen perusteella ja
4. työnantajan sen vastuuvajauksen kattamisen perusteella, joka työnantajalla on ollut tilikauden alussa tämän pykälän 5 momentissa tarkoitetusta henkilöstä.

Lisäksi työnantajakohtaisessa vakuutusmaksussa otetaan huomioon tilikauden alun katetun vastuvelan mukaisessa suhteessa

1. työnantajan osuus eläkesäätiön sijoitustoiminnan nettotuotosta,
2. työnantajan osuus eläkesäätiön hoitokuluista ja muista kohdistamattomista tuotoista ja kuluista.

Työnantajan katetulla vastuvelalla tarkoitetaan tässä momentissa sitä määrää, joka saadaan, kun työnantajan kokonaisvastuuvasta vähennetään taseen mukainen työnantajan vastuuvajaus.

4 Eläkesäätiön vastuvelan katteena olevat varat sijoitetaan eläkesäätiön hallituksen määräämällä tavalla ja jokaisella eläkesäätiöön kuuluvalla työnantajalla on katetun vastuvelkansa mukainen suhteellinen osuus eläkesäätiön varoista. Eläkesäätiön kirjanpidossa noudatetaan tasaavaa järjestelmää.

5 Jos vastuvelan katteena olevat varat ylittävät tilinpäätöksen yhteydessä vastuvelan ja muiden velkojen määrän, voidaan ylikate tai sen osa eläkesäätiön hallituksen päätöksellä ja Finanssivalvonnan suostumuksella palauttaa joko Finnair Oyj:lle tai osakkaille vastuuvetkaosuuksien mukaisessa suhteessa.

6 Jos eläkesäätiössä vakuutettu henkilö on ollut useamman eläkesäätiöön kuuluvan työnantajan palveluksessa, vastuovelka kirjataan hänen osaltaan kokonaan sen työnantajan vastuvelaksi, jonka palveluksessa hän tilikauden päättyessä on.

TILINTARKASTUS

30 § 1 Eläkesäätiöllä on yksi tilintarkastuslain (1141/2015) mukaan määräytyvä tilintarkastaja ja varatilintarkastaja, jotka valitaan toistaiseksi. Jos tilintarkastajaksi on valittu tilintarkastusyhteisö, varatilintarkastajaa ei valita.

2 Eläkesäätiön hallitus valitsee tilintarkastajan ja varatilintarkastajan.

31 § 1 Eläkesäätiön hallituksen on ennen kunkin vuoden huhtikuun loppua annettava tilinpäätös ja muut tarvittavat asiakirjat edelliseltä vuodelta tilintarkastajan tarkastettavaksi. Tilintarkastajan on annettava tilintarkastuskertomus kuukauden kuluessa hallitukselle.

ELÄKESÄÄTIÖN TIEDONANTOMÄÄRÄYKSET

32 § 1 Eläkesäätiön säännöt ja sääntömuutokset, joista käy ilmi eläkeoikeuksien laajuus, etuuksien saamiseen liittyvät edellytykset ja valintamahdollisuudet ovat vakuutettujen ja vapaakirjan saaneiden saatavilla eläkesäätiön internet-sivuilta tai kopioimalla säätiön toimistosta. Lisäksi sääntömuutokset on annettava vakuutetuille, ja eläkkeensaajille ja vapaakirjan saaneiden tiedoksi sähköpostilla tai muulla sähköisellä viestimellä tai kirjeitse taikka erikseen sovittavalla tavalla kohtuullisessa ajassa sääntömuutosten vahvistamisesta. Mikäli sääntömuutos koskee vain tiettyä ryhmää, voidaan sääntömuutokset antaa tiedoksi vain kyseiselle ryhmälle.

2 Tieto eläkesäätiön taloudellisesta asemasta eli selvitys karttuneiden etuuksien kattamisasteesta on eläkesäätiössä vakuutettujen ja vapaakirjan saaneiden saatavissa eläkesäätiön internet-sivuilta tai kopioimalla säätiön toimistosta kuten eläkesäätiön säännötkin.

3 Eläkesäätiön eläkkeensaaja saa eläkkeelle jäädessään

yksityiskohtaiset tiedot niistä etuuksista, joihin hän on oikeutettu.

4 Tilinpäätös, toimintakertomus sekä tilintarkastajien lausunto on hallituksen toimesta pidettävä eläkesäätiössä vakuutettujen sekä eläkkeensaajien nähtävänä Finnair Oyj:n tai säätiön internetsivuilla tai toimistossa.

5 Eläkesäätiössä vakuutetuilla, vapaakirjan saaneilla ja eläkkeensaajilla on oikeus pyynnöstä saada tiedoksi

- eläkesäätiön tilinpäätös ja vuosikertomus (toimintakertomus)
- sijoituspolitiikan periaatteita koskeva selvitys

Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla.

6 Eläkesäätiössä vakuutetuilla ja vapaakirjan saaneilla on oikeus pyynnöstä saada tiedot

- eläke-etuuksien tavoitetasosta
- etuuksien tasosta työsuhteen päättyessä

Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla. Lisäksi vakuutetuille ja vapaakirjan saaneille henkilöille toimitetaan vuosittain kirjallisesti lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetun lain (947/2021) edellyttämä lisäeläkkeen eläke-etuusote.

7 Työsopimuslain tarkoittamassa liikkeen luovutuksessa eläkesäätiössä vakuutetuilla ja uuden työnantajan palvelukseen siirtyvillä henkilöillä on oikeus pyynnöstä saada yksityiskohtaiset tiedot

- karttuneen eläkkeen määrästä
- etuuksien siirtämisestä ja järjestämistavasta sekä
- oikeuksista liikkeen luovutustilanteessa

Tiedot toimitetaan kirjallisesti, sähköpostitse tai muulla sovitulla tavalla.

8 Vakuutetun, vapaakirjan saaneen henkilön ja eläkesäätiön edunsaajan on ilmoitettava eläkesäätiölle osoitteensa ja muut yhteystietonsa.

ERINÄISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

- 34 § 1 Eläkesäätiön päätökseen tyytymätön voi pyytää asiansa uudelleen käsittelyä, jos hän epäilee virhettä eläkesäätiön päätöksessä. Eläkesäätiö oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.
- 2 Eläkesäätiön päätökseen tyytymätön voi pyytää ratkaisusuositusta tätä tehtävää varten järjestetyltä lautakunnalta. Lisätietoja tässä kohdassa tarkoitettusta lautakuntamenettelystä saa eläkesäätiöstä tai eläkepäätöksen yhteydessä annetusta oikeusturvakeinoja koskevasta ohjeesta.
- 3 Muutosta eläkesäätiön päätökseen haetaan saattamalla asia Helsingin käräjäoikeuteen. Vakuutetun eläkesäätiötä vastaan esittämä vaatimus voidaan tutkia myös Suomessa siinä käräjäoikeudessa, jonka tuomiopiirissä vaatimuksen esittäjällä on kotipaikka tai vakituinen asuinpaikka.
- 35 § 1 Jos havaitaan, ettei eläkesäätiöllä itsellään ole riittävästi varoja käytettävissä tai eläkesäätiöön kuuluvilta työnantajilta saatavissa toimintansa ennallaan jatkamista varten, on säätiön hallituksen viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin säätiön purkamiseksi tai etujen vähentämiseksi.
- 2 Jos havaitaan, että jonkin säätiöön kuuluvan työnantajan osalta erikseen on syntynyt edellä 1 momentissa tarkoitettu tilanne, on säätiön hallituksen viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin työnantajan erottamiseksi säätiöstä. Samoin on meneteltävä, jos työnantaja ei enää täytä eläkesäätiöön liittymisen edellytyksiä.
- 3 Erotetun työnantajan palveluksessa olevien säätiössä vakuutettujen ja vakuutettuna olleiden henkilöiden sekä saman työnantajan osalta eläkkeensaajien edut turvataan tällöin työnantajan säätiössä olevan vastuunkatteen määrällä näiden sääntöjen 37 ja 38 §:ssä määrätyllä tavalla.
- 36 § 1 Näiden sääntöjen muuttamisesta, eläkesäätiön purkamisesta, sen vastuun siirtämisestä tai säätiön sulautumisesta toiseen eläkesäätiöön päättää säätiön hallitus, joka tässä pykälässä mainituissa asioissa on päätösvaltainen vain täysilukuisena.
- 37 § 1 Eläkesäätiötä purettaessa on kunkin työnantajan osalta erikseen turvattava jo alkaneet eläkkeet ja muut etuudet, jotka perustuvat ennen eläkesäätiön selvitystilan alkamista jatkuneisiin vakuutussuhteisiin, ostamalla niitä vastaava etuus toisesta vakuutuslaitoksesta.
- 2 Mikäli eläkesäätiön varat eivät riitä 1 momentissa tarkoitettujen eläkesäätiön etuuksien turvaamiseen

täysimääräisinä, noudatetaan lisäeläkesäätiöistä ja lisäeläkekassoista annetuin lain 11 ja 12 luvun säännöksiä.

- 38 § 1 Jos osakkaiden osalta jää eläkesäätiöön varoja sen jälkeen, kun eläkesäätiö on suorittanut velkansa ja täyttänyt kaikki muutkin sitoumuksensa, sanottu ylikate palautetaan osakkaille niiden vastuovelkaosuuksien mukaisessa suhteessa.

SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET SEKÄ VOIMASSAOLOON LIITTYVÄT MÄÄRÄYKSET

- 39 § 1 Näiden sääntöjen 8 §:n 6, 7 ja 8 momenttia sekä 15 §:n 2 momenttia ei sovelleta sellaisiin eläketapahtumiin, joissa henkilö 31.12.2008 oli jo täyttänyt 30.12.2008 voimassa olleiden sääntöjen mukaisen eläkeiän, taikka jolla 31.12.2008 oli eläkeiän täyttämiseen jäljellä aikaa enintään neljä vuotta. Näiden henkilöiden osalta eläke määräytyy 30.12.2008 voimassa olleiden sääntöjen mukaisesti.

Tällöin eläkeiät ja eläkkeiden karttumat ovat seuraavat:

Liikennelentäjät	Eläkeikä	Täyteen eläkkeeseen oik. palv.aika	Tavoite-eläke
Ryhmä III	58 v	300 kk	50 %
Lentoemännät ja stuertit	58 v	300 kk	50 %

2 Näiden sääntöjen 15 a §:n 1 ja 4 - 12 momenttia sekä 16 b §:n 5 momenttia noudatetaan siihen ajankohtaan asti, johon Finnair Oyj:n ja Suomen Liikennelentäjälitton välinen, 20.4.2015 allekirjoitettu työehtosopimus, jossa kasvu- ja rakennesopimuksessa vahvistettu liite 3 on voimassa. Näiden sääntöjen 15 a §:n 4 - 12 momenttia ja 16 b §:n 5 momenttia sovelletaan eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma sattuu 1.1.2015. Näiden sääntöjen 16 b §:n 5 momenttia sovelletaan eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma sattuu 1.1.2014.

3 Näiden sääntöjen 15 a §:n 4-7 ja 10-12 momenttien soveltaminen päättyy näiden sääntöjen voimaantulopäivään 31.3.2022. Poiketen kuitenkin mitä tässä momentissa sekä tämän pykälän toisessa momentissa on 15 a §:n 4-12 momenttien voimassaolosta säädetty, noudatetaan 15 a §:n 8 ja 9 momenttia edelleen myös näiden sääntöjen voimaantulon jälkeen sattuneisiin eläketapahtumiin.

4 Näiden sääntöjen 15 b §:ssä sekä 15 § 1-3 momenteissa vanhuuseläketurvasta säädettyä, noudatetaan ryhmään 3b siirtymisen osalta vähintään 30.9.2024 tai siihen ajan

kohtaan saakka, johon Finnair Oyj:n ja Suomen Liikenne-
lentäjaliiton välinen, 23.4.2021 allekirjoitettu pöytäkirja työehtosopimuksen uudistamisesta ja jonka mukaisesti ammatillista työkyvyttömyyttä koskeva liite on voimassa. Poiketen mitä edellä on määrätty, noudatetaan tämän momentin voimassaolon aikana ryhmään 3b siirtyneiden osalta kaikilta osin 15 b §:ssä säädettyä, edellä tarkoitettun liitteen voimassaolosta riippumatta.

- 40 § Finnair Oyj:n myöntämien, 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen, 31.12.2015 alkaen eläkesäätiön maksettavaksi siirrettyjen vanhuuseläkkeiden jälkeen myönnettäviin perhe-eläkkeisiin sovelletaan 31.12.2015 voimassa olevaa Finnair Oyj:n johtoryhmän lisäperhe-eläkesääntöä. Edellä mainitun yhtiön myöntämät eläkkeet tarkistetaan 31.12.2020 saakka TyEL:n 98 §:ssä tarkoitettulla työeläkeindeksillä (20/80).
- 41 § 1.1.2017 voimaantulleita 13 §:n 3 momentin säännöksiä vapaakirjaan perustuvan vanhuuseläkkeen alkamisesta sekä 13 §:n 4 momentin viimeistä virkettä vapaakirjaan perustuvan eläkkeen rajoittamisajankohdasta sovelletaan myös vapaakirjoihin, jotka perustuvat ennen 1.1.2017 päättyneisiin työsuhteisiin.
- 42 § 31.5.2021 voimaantulleita hallituksen kokoonpanoa koskevia 25 §:n 1 ja 2 momentin ja 26 § 4 momentin säännöksiä sovelletaan 1.1.2022 ja sen jälkeen toimikautensa aloittavaan hallituskokoonpanoon.
- 43 § 31.3.2022 voimaantulleita 17 b §:n 11 ja 12 momentteja sovelletaan 1.4.2022 alkaen.